

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 27—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
27—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGÓ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE.
EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

X. ÉVFOLYAM, 206. SZÁM

DEBRECEN, 1933 SZEPTEMBER 13., SZERDA.

ARA: 10 FILLER

Halálraitélte a debreceni törvényszék Bere Lajost a berekböszörményi kétszeres rablógyilkost

A gyilkos a főtárgyaláson is beismerte, hogy előre megfontolt szándékkal ütötte agyon Pál Sándort és annak feleségét, mert nem akartak neki 100 pengő kölcsönt adni -- Míg a faluban a kilencórai harang szólt, a tettes rövidnyelű baltájával összeszabdalta áldozata fejét -- A gyilkos feleségét orgazdaság büntetéseért tízhónapi börtönre ítélte a bíróság

A gyilkos drámai vallomásban mondotta el, hogyan végzett két áldozatával és miként gyújtotta fel a lakást

Éz év tavaszán, március 27-én borzalmas kettős gyilkosság történt Berekböszörményben. Ismeretlen tettes egy baltával agyonverte a község legmódosabb házaspárját, Pál Sándort és feleségét, született Bere Juliánát. A gyilkosság után a tettes kirabolta az áldozatokat, majd dunyhát dobott rájuk, az ágyat pedig felgyújtotta. A szörnyű bűntényt csak másnap reggel vette észre Tándor Lajos tehenész, aki Pál Sándorék alkalmazásában állott. A szomszédoknak sikerült a tüzet elcitolni, a két áldozat azonban ekkor már teljesen meg volt meredve.

A kettős rablógyilkossággal kapcsolatban a csendőrség erőteljes nyomozást indított, amely egy hónapi nehéz, de kitartó munka után eredményre is vezetett. A csendőrség ugyanis április 29-ikén elfoalta Bere Lajos berekböszörményi földmivest, aki rövidesen bevallotta, hogy ő gyilkolta meg Pál Sándort és annak feleségét, mivel Pálék a kért 100 pengő kölcsönt nem adták meg neki. Azt is beismerte, hogy előre készült a gyilkosságra, melyet a legnagyobb kegyetlenséggel hajtott végre.

Bere Lajos 1430 pengő készpénzt rabolt el Páléktól, de a pénzből csak 180 pengőt költött el, míg a többit elrejtette a padlásán. Bere Lajost a nyomozás lefolytatása után behozták Debrecenbe, ahol vizsgálati fogságba helyezték és 2 rendbeli gyilkosság, 1 rendbeli rablás és 1 rendbeli gyújtogatás büntetéseért indították ellene eljárást. De eljárás indult a szabadlábba levő Bere Lajosné szül. Nagy Etelka ellen is, akit orgazdasággal vádolt a kir. ügyészség, mert a férje által rabolt pénzből több holmit vásárolt.

A SZENZÁCIÓS BÜNYŰG FŐTÁRGYALÁSA

A szenzációs bűnyűgét kedden délelőtt tárgyalta a debreceni törvényszék. Noha éppen a tumultuózus jelenetek elkerülése végett nem adtunk előre hírt a tárgyalás időpontjáról, már a reggeli órákban nagy

közönség gyűlt össze a törvényszék folyosóján, úgy hogy dr. Kesserü Lajos törvényszéki elnök intézkedése az esküdtzéki nagytermet kényszerítette elő a főtárgyalásra, mely iránt jogászai körökben is élénk érdeklődés nyilvánult meg.

A főtárgyalást dr. Kesserü Lajos kuriai bíró, törvényszéki elnök vezette, míg a büntető tanács tagjai dr. Sebestyén György és dr. Trássy András törvényszéki bírák voltak. A jegyzőkönyvet dr. Csapó László törvényszéki jegyző vezette. A vádat dr. Kádár István ügyész képviselte, míg Bere Lajost dr. Dusa István ügyvéd, Bere Lajosné pedig dr. Szabó Miklós ügyvéd védte. A sértett család képviselőiben dr. Aczél Jenő ügyvéd jelent meg.

A szörnyű vád

Negyed 11 órakor vonult be a tanács Kesserü Lajos elnökkel az élen. Az elnök megnyitotta a főtárgyalást s bejelentette, hogy a törvényszék az 1933. évi április hó 29-ik napjától vizsgálati fogságban levő Bere Lajos, valamint a szabadlábba levő Bere Lajosné bűnyűgét fogja tárgyalni. Ezután felvette a vádlottak nacionalitását.

Bere Lajos 1891-ben született, 42 éves berekböszörményi földműves. A világháborúban a 2-es honvédszázadban szolgált, többször megsebesült. Egy gyermek atyja. Bere Lajosné szül. Nagy Etelka 37 éves.

Mikor az elnök megkérdezte, hogy van-e vagyona s mi van a telekkönyvben feltüntetett félházzal, Bere keserűen felelt:

— Az a félházzal az ügyvédeké. Elárverezték. Az ügyvéd lakberbe 10 pengőt követelt, de ezt sem tudtam fizetni. A másik félházzal a feleségemé.

Ezután az elnök felkérésére Sebestyén bíró felolvasta a vádiratot, amely szerint az ügyészség Bere Lajos ellen 2 rendbeli gyilkosság, 1 rendbeli rablás és 1 rendbeli gyújtog-

FELVEZETIK A VÁDLOTTAT

Néhány perccel 11 óra után szüro-nyos fogházor vezette be Bere Lajos vádlottat a tárgyalóterembe. A magistermetű, komoly arcú ember barnás-szürke ruhát viselt, szürkülő haja féloldalt volt elválasztva, a bajusza gondosan kifésülve. Arcát kisé megviselte a fogház levegője, le is soványodott, de más változás nem látszott rajta.

A másik vádlott, az orgazdasággal vádolt Bere Lajosné szabadlábba van s kedden reggel jött Debrecenbe Berekböszörményből. A soványarcú asszony barna szvettert, fekete fejkendőt, fekete nagykendőt, kockás barna szoknyát viselt. A tárgyalás megnyitása előtt kissé távolabb állt a vádlottak padjától.

BERE LAJOS VALLOMÁSA

A vádirat ismertetése után Kesserü elnök megkezdte Bere Lajos kihallgatását.

— Bűnösnek érzi-e magát? — hangozott az első kérdés.

— Igen, bűnösnek... Pál Sándorék csak távolról ismertem. Én a másik utcában laktam, de tudtam, hogy pénzes emberek, akik szoktak másoknak kölcsön adni. Először tavaly decemberben, úgy karácsony táján mentem hozzájuk kölcsönt kérni.

— Pusztakézzel ment oda?

— Nem. A kis baltát magammal vittem a belső zsebemben. De ezt mindig magammal szoktam tartani, önvédelemből.

Kesserü elnök a bűnjelek közül elővesz egy balta-fejet és felmutatja.

— Ez volt az? Hol van a nyele? — Igen, az volt, — válaszolja a vádlott. — A nyele 20—30 cm. lehetett, de a tett elkövetése után elégettem.

AZ ELSŐ ÉS MÁSODIK KÖLCSÖNKÉRÉS

— Mondja el szépen, hogyan történt a kölcsönkérés?

— Tavaly decemberben 100 pengőt kértem Páléktól kölcsön. Előbb vagy két órát beszélgettünk és csak azután mondtam meg, hogy pénzre van szükségem, de ekkor elutasítottak, mert nem bíztak bennem, hogy a pénzt visszaadom. Másodszor ez év februárjában mentem el Pálékhoz egy estefelé. A balta akkor is a zsebemben volt, de nem azért, hogy használjam valaki ellen. Ismételtén kértem őket hogy segítsenek meg száz pengővel. Az asszony gunyosan elutasított és azt mondta, hogy takarodjék ki a házból.

— Ugye, ez magának rosszul esett?

— Igen, nagyon rosszul. Mondtam is nekik, hogy én őket is védtem, mikor a hazáért harcoltam, megérdemlem a segítségét, de nem adtak.

Vallomását eddig a gyilkos nyugodt, színtelen hangon tette meg. Ha meg is volt illetődve, nem igen látszott rajta.

Az ördögi gondolat

Most az elnök hirtelen új kérdést tett fel.

— Mire gondolt, amikor kiutasították Pálék?

— Nem gondoltam én erre, — remeg meg Bere Lajos hangja. — Ilyen rossza nem. Csak arra gondoltam, hogy még egyszer elmegyek és

ha nem adnak, akkor elintézem őket. Ez néha később is eszembe jutott, de nem mindennap. Körülbelül háromnaponként foglalkoztam ezzel a gondolattal.

— Hát azt mikor határozta el, hogy utolsó próbát tesz?

— Akkor este, március 27-én. Már nem tudtam tovább várni. Addig mindig halasztgattam, halasztgattam, hogy nem teszem meg. Naplemente után aztán elhatároztam, hogy elmegyek Pálékhöz. Abban reménykedtem, hogy megszánanak és majd csak adnak pénzt.

— Mikor jött el hazulról?
— Este volt már, mert a feleségem és a kislányom lefeküdtek. Lehetett úgy hét óra után. Az asszony megkérdezte, hogy miért nem fekszem le, mire én azt mondtam, hogy elmegyek egy kicsit, de majd vissza jövök. Ezzel felvettem a kishaltát és kimentem a házból. Ugy emlékszem, hogy nem mondtam meg, hová megyek.

AZ ELHATÁROZÁS NEHEZ ÓRAJA

A gyilkos kissé halkabba fogja a

Gyilkosság esteli harangszó mellett

— Már több mint egy óraja beszélgethettünk.

— Amikor ismét arra kértem őket, hogy adjanak kölcsön száz pengőt.

Pálné ekkor újra kijelentette, hogy nekem nem ad. Elkészültem s azt mondtam, hogy értik is szenvedtem, mint a hazáért.

Közben megkondult a harangszó. Kilenc óra volt.

Pál Sándorné rámszólt, hogy takarodj ki és soha ne menjek oda. Ekkor már mindketten állottunk.

— A balta nem látszott ki a zsebből?

— Nem, a balta nem látszott ki... En le akartam küzdeni a nehézséget, de nem tudtam.

Elővettem a baltát és fejbe vágtam az asszonyt, aki elesett. Utá-

Elesett a lámpaüveg, a gyilkos felgyújtja a házat

A vádlott előadása mindegyre drámaibb lesz. A közönség szinte lélegzetterjesítő figyeli a vallomást.

— Amint ott álltam Pálék mellett, — folytatta a gyilkos —

a lámpaüveg hirtelen elesett és a bél füstölni kezdett, a láng erősen lobogott.

Eloltottam a lángot, de ekkor meg rosszul lettem s idő telt, míg magamhoz tértem. Mikor úgy hallottam, hogy nincs semmi szuszogás, vagy zaj, a sötétben odamentem a szobához és kihúztam a felső fiókot, de csak ruhákat éreztem benne. A másodikban szintén csak ruhák voltak. A legfelsőbb fiókban aztán a sarokban megtaláltam egy zacskót, amelyben pénz volt. Ezt a zacskót később elégettem, de akkor beletettem a zsebembe.

— Mit csinált az áldozatokkal?

— Előbb az ágytollat az asztalon fekvő gyufával meggyújtottam, hogy rázt és füstöt fejtessenek. A dunnahát rátettem a két hullára, majd az ágyban felejtettem a szalmazsákokat is. A felső fiókban talált iratokat meg valami adókönyvet rátettem a szalmazsákra.

A GYILKOS MINDEN NYOMOT EL AKART TUNTETNI

— Aztán miért akarta felgyújtani a házat?

— Arra nem gondoltam, hogy az öregeket elégessem. Azért gyújtottam meg a tollat, hogy majd a füst belepjenmindent és az ujjlenyomatot megsemmisüljön. Ezért behúztam az ajtót is, hogy nagyobb legyen a füst.

— Hát arról nem tud, hogy a szobában két kottló volt? Ezek a nagy füst ellenére sem szálltak le a tojásokról és ott megfúlladtak.

— A két tyukot láttam, de azt nem tudtam, hogy megfúlladtak... En a gyújtás után becsuktam az ajtót és a kerten keresztül hazamentem. Ott-hon az istálló sarkában elrejtettem a pénzes zacskót és a baltát, majd bementem a házba. Ez körülbelül fél 11 órakor lehetett.

beszédet, de mindent bevall szépítés nélkül. Előadta, hogy amikor kiment a házból, előbb csaknem egy órára keresztül járka a hidegben az udvaron. Gondolkozott, hogy mit tegyen? Hallotta, amint a toronyóra nyolcat üt. Ekkor elindult a Pálék portája felé. Utközben nem találkozt senkivel. Benyitott az udvarba, majd a konyha felé ment.

Elnök: Páléknál kutya volt az udvaron. Hogy lehet az, hogy nem ugatott?

— Nem tudom, de nem ugatott meg. En benyitottam a konyhába, amelynek az ajtaja csak kilencesre volt betéve. Láttam, hogy világosság van a szobában. Bekopogtattam, mire azt mondták, hogy „szabad”. Erre beléptem.

Pál Sándor az ágyban fektett, az asszony pedig az asztal sarkánál ült. Köszöntöttem őket, mire felszólítottak, hogy üljek le.

A Pál ágya két kis lépésre volt az asztaltól, melyen egy petróleumlámpa égett. En leültem és előbb a nehéz életről beszélgettünk.

na mindjárt felugrott és mellen ragadt. Az urát hívta segítségül, aki az ágyban fektett. Ekkor úgy láttam, hogy Pál Sándor a dunnahá alá nyul. Azt hittem, hogy piszolyt vesz elő és megrettentem. A baltával őt is fejbe vágtam, mire összeesett.

Ezután másodszor is fejbeütöttem Pálnét s mikor már mindketten lent voltak a földön, a balta élével többször fejbevertem őket.

— Aztán hányszor verte őket fejbe?

— Azt már nem tudom. Nem volt egy jajszó sem ott, egyik sem mondott semmit.

— Mikor élesítette ki a baltáját?

— Mindig éles volt az, mert ezzel szoktam hasogatni is.

— A felesége nem kérdezte, hogy hol volt?

— Kérdezte ő, de én nem mondtam meg, hanem lefeküdtem aludni.

— Na és tudott aludni?

— Nem tudtam, — hangzott a halk válasz. — Reggel én keltem fel legelőbb és befűtöttem a boglyakemencébe.

A magammal hozott sorsjegyeket elégettem a balta nyelét kivéve s azt is elégettem, a balta fejét pedig az udvaron levertem a földre.

A zacskót kibontottam s láttam, hogy 1430 pengő van benne. A pénzből magamhoz vettem 180 pengőt, a többit pedig egy csuporba téve a padláson elrejtettem a falba és sarat tettem rá, nehogy észrevegyék.

BERE LAJOS A RABLÓTT PÉNZBŐL FIZETTE KI AZ ÜGYVEDET ÉS AZ ADÓJÁT

— Mikor mondta el a feleségének, hogy megölte Pálékat?

— Ezen a reggelen. Bementem a szobába és megmondtam neki, hogy mit csináltam. A komótfiókba tettem bele a 180 pengőt, de a többi pénzről nem szóltam.

— Mit mondott az asszony, amikor bevallotta neki a gyilkosságot?

— Megdorgált és később elment az őrtilóra vizet s megnézte, hogy mi van Páléknál. En kint az uton akácfát nyakaztam s onnan odaláthattam a másik házhoz. Lát-

tam, hogy sok ember van ott és esendőrök is járnak arra.

— Mit csinált a 180 pengővel?

— Az ügyvédemnek, Nyisztor Albertnek bevitettem 25 pengőt, az apóba befizettem vagy 46 pengőt. Komádban vettem egy ruhát 16 pengőért. Ez az, ami most is rajtam van. Aztán vettem tarisznyát, meg a lányomnak esernyőt.

— Mondja meg őszintén, — fordult most az elnök a vádlotthoz, — nem volt büntérsa?

— Nem volt. En egyedül követtem el. Utána mindjárt bántott a lelkiismeret, de nem mertem jelentkezni.

A költségek árulta el a gyilkost

— Hogyan jöttek rá, hogy maga a gyilkos?

Bere Lajos kissé felhúzta a vállát.

— Nem tudom. Azt hiszem, a költségek miatt... Egy szombaton este, április 29-ikén, esendőr jött hozzánk. En akkor éppen az erdőben voltam. Mikor hazamegyek, hallom, hogy a felségemet elvittek a közönségházra. Engem is várt már egy esendőr, aki szintén felkísért.

— A kislánya tudott a gyilkosságról, vagy a rablásról?

— Nem, ő semmit nem tudott.

— Mikor vallotta be a tettét a csendőrségen?

— Előbb nem vallottam semmit, de látni lehetett rajtam és le lehetett olvasni rólam hogy én vagyok a bűnös. Előbb csak a vásárlásokat vallottam be, de azt mondtam, hogy volt

Mit vall a gyilkos felesége?

Ezután Bere Lajosnét hallgatta ki a törvényszék.

— En nem ismerem el bűnösségemet — mondotta a vádlott. — A férjem szót, hogy vegyek a pénzből. En is ismertem Pálékat s tudom, hogy az uram többször volt náluk kölcsönkérni, de nem kapott.

Az urától tudja, hogy kintasították. Neki nem mondta meg Bere március 27-én este, hogy hová megy. Ő és a kislány hét óra után lefeküdtek és a férje csak másnap szolt neki arról, hogy Pálékat agyonütötte s a pénzüket elhozta.

Először ő rosszul lett és csak ennyit mondott: „Vidd el, tedd el, ne tudjam, hol van.” A pénz a komótfiókjában állott s a férje többször mondta, hogy költhet belőle, amire szüksége van. Ő a gyermeknek vett egy szvettert, inget, kombinét, fekete bluzt, ruhaszövetet, az urának pedig inget. A bevásárlásokat Berebűszörményben és Berettyóújfaluban végezte.

— Tudott arról, hogy a férje magával vitte március 27-én a baltát?

— Kérdezte most az elnök.

— Nem tudtam róla, de nem is figyeltem... Ha észrevettem volna, akkor nem vitte volna el.

TANUVALLOMÁSOK

Ezután a tanúk kihallgatására került sor. Tándor Lajos 41 éves földműves Pál Sándoréknál volt alkalmazásban, mint tehénész. Ezért havonta félmázsza búzát kapott. Ő vette észre először a gyilkosságot. Március 28-án reggel elment Pálékhöz, de az ajtót zárva találta. Benézett az istállóba, majd amikor látta, hogy Pálné nem jön ki fejni, ismét a házhoz ment. Tudta, hogy az öreg Pál Sándor beteg volt s azt hitte, valami baja van. Ekkor vette észre, hogy a szobából füstszag tudul ki. Elrohant Balla Józsefnéhez, aki Pál Sándor unokahuga. Együtt tértek vissza s amikor beléptek a házba, látták, hogy Pálékat meggyilkolták. Amint a szobáját kinyitották, a

FEJ-, VÁLL- ÉS ÁGYÉRHEUMÁNÁL,

idegfájásoknál, szaggatásnál és zsábnál a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendkívül hasznos háziszor, mely kora reggel egy pohárral bevéve, az meesztőcsatornát jól kitisztítja. Egyetemi klinikákon szerzett tapasztalatok tanúsítják, hogy a valódi Ferenc József víz gyors és biztos hatása, kitünő gyomor- és bél tisztító szer.

pénzem. Két napig vizsgálatban voltam és amikor kedden bejöttek hozzám a csendőrök, akkor azonnal bevallottam mindent. Az eldugott pénz és a balta rejtékéről még a feleségem sem tudott. En mutattam meg később.

— Italos ember maga? — tette fel az újabb kérdést Kesserű elnök.

— Nem vagyok italos. Sokáig gondoltam én előbb arra, hogy megöljek valakit. Igaz, hogy a kisbalta nálam volt, de ezt mindig magammal szoktam vinni, ha kimegyek a faluba.

Végül megjegyezte, hogy Pál Sándor ezüstóráját is magához vette a gyilkosság estéjén, de a pénzzel együtt elrejtette.

Ezzel be is fejeződött az elsőrendű vádlott kihallgatása.

lappangó tűz lángra kapott s csak nehezen oltották el. Később jöttek a csendőrök is s megindították a nyomozást. Tudomása szerint a kutya mindig ugatott, ha idegen járt a ház környékén.

Dr Kádár István ügyész a tanuhoz: Vagyonosak voltak-e régebben Berék és lehet-e Berebűszörményben keresni?

Tanu: Nem voltak vagyonosak, úgy tudom. Napszámon keresni nem igen lehet s a munkások inkább pusztára mennek dolgozni, de aki nagyon dolgozik, mégis kereshet valamit. Arról nem tudok, hogy Bere és az anyja között milyen viszálkodás volt.

Balla Józsefné Dési Eszter 52 éves berebűszörményi lakos szerint Pál Sándor két hét óta gyenélkedett, mielőtt megölték volna. Amikor a gyilkosság felfedezésekor kinyitották a szobát, egyszerre lángolni kezdett a senyvedő tűz. Pálné mondta neki, hogy Bere kétszer kért tőle segílyt, de ő nem adott, mert Berénél lusta, dologtalan asszonynak ismertte. A tanunak gyanu volt Bere s egyszer mondta is neki, amint a községházra ment: „Boldog ember vagy, hogy adót tudsz fizetni.” Egyébként őt is, Tándort is többször felcélálták a csendőrök, akiknek a figyelmét ő hívta fel Berére.

AZ ÖRVESSZAKERTŐ VELEMÉNYE

Ezután dr Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő terjesztette elő a boncjegyzőkönyv adatait és szakvéleményét. A 73 éves Pál Sándor tüdőátulásban és aggkori szívelfajulásban szenvedett. Fején 9 seb volt, melyből 6 vágott és 3 zúzott seb. Egy vágás az agyat is végighasította. A boncolás adataiból az a gyanu, hogy a halált siettetette a fuladás, de ez nem biztos. A 69 éves Pál Sándornét a fején több súlyos sérülés érte. A fején 9 vágott és reszelt seb volt, melyek tulnyomó részben koponyaalapi töréssel jártak. Jobb karja eltört és az arca is volt sérülés.

Jobbkéz mutatóujjai között bajsuzra emlékeztető szőrt találtak.

Valószínű, hogy Pál Sándorné a sérülések után azonnal meghalt. Bere Lajos elmeállapota teljesen normális. Az abnormitásnak a legkisebb jele sincs meg nála.

Dr Kádár István ügyész arra a kérdésre akart pontos információt, hogy élt-e akkor Pál Sándor, amikor a vádlott a szalmazsákokat meggyújtotta.

Dr Horváth Arthur kijelentette, hogy ezt nem lehet pontosan meg-

LEGJOBB

INTÉZETI - MATRÁCOK

TAKARÓK - FEHÉRNEMŰEK

LEGOLCSÓBBAN

KARDOS LÁSZLÓNÁL

állapítani. Annyi bizonyos, hogy nagyobb halátusa nem volt. Kifejezett fulladási tüneteket nem lehetett észlelni.

KÁDÁR ÜGYÉSZ VADBESZÉDE

Az elnök felkérésére Sebestyén György bíró ismertette a helyszínrajzot s az iratokat, majd dr. Kádár István ügyész emelkedett szólásra s alapos jogi tudással felépített, nagy szabású vádbeszédet mondott.

A legsúlyosabb büncselekményrel terheltlen áll bírál előtt Bere Lajos, aki két ártatlan ember életét oltotta ki.

Az első kérdés az, hogy mi készítette ezt az embert erre a borzalmas büncselekményre? Ha végignézzük az okokat, nem találunk olyat, amely mentené, vagy legalább magyarázná tettét. Az indítók a rablás volt, az aljas vagyonszerzés vágya. Azért gyújtogatott, hogy a nyomokat elfütsesse, büncselekményét elpalástolja.

Kádár ügyész a továbbiakban a leglényegesebb mozzanatokot emeli ki s beszédében rekonstruálja a büncselekmény lefolyását. A tényállás teljesen világos.

Bere Lajos előre megfontolt szándékkal követte el tettét, a nemeditáció kérdése egyáltalán nem lehet vitás.

Tettét józan ésszel hajtotta végre A vádlott maga beismerte, hogy a gyilkosság előtt egy órán keresztül tusakodott az udvaron s mikor a gyilkosság gondolata elhatározással erősödött, akkor elindult, hogy azt végre is hajtsa. Enyhítő körülménynek tudja be a vádlott töredelmes beismerését, az anyagi szükség, a nélkülözés azonban ebben az esetben nem lehet enyhítő körülmény.

Súlyosító körülmény a bűnök halmazata, az, hogy 2 rendbeli gyilkosságot, 1 rendbeli rablást és 1 rendbeli gyújtogatást követett el s tettét a legnagyobb kegyetlenséggel hajtotta végre.

Az ügyész indítványozta, hogy Bere Lajost a vádiratban megjelölt büncselekményekben mondja ki a bíróság bűnösnek s ennek megfelelően vele szemben a legsúlyosabb büntetést alkalmazza. Bere Lajosnért orgazdaság büntetésében kérte bűnösnek kimondani.

A VÉDŐBESZÉDEK

Ezután dr. Dusa István, Bere Lajos védőügyvédje mondotta el hatásvédőbeszédét, melyben foglalkozott a vádlott multjával, katonai szolgálatával. Bere Lajos ott harcolt a Piave mellett s mikor hazajött, egyetlen vágya egy kis falusi ház és a békés családi élet volt. A nehéz idők a Bere testvérek között egyenetlenkedést szítottak és a testvéreinek sikerült elhidegíteni tőle az anyját. A megindult családi per folytán tönkre ment. A háza az ügyvédé lett, aki követelte a lakbért, különben kiteszi. A vádlott nem akart feleségével és 12 éves kislányával az uccára kerülni. A védő vitatja, hogy Bere nyugodt elhatározással követte el tettét. Már akkor felborul az ő nyugodtsága, mikor édesanyja perbeli keresetét kikézsbesítették neki.

A védő kérte a bíróságot, hogy vegye tekintetbe a vádlott feddhetetlen multját, hosszas katonai szolgálatát, beismerő vallomását és őszinte bánatát. Mióta ez a vádlott vizsgáló fogságban van, az egész időt bibliaolvasással és imádkozással tölti. A 92. szakasz alkalmazásával méltányos büntetést kér.

ZOKOGNI KEZD A GYLKOS

A védőügyvéd beszéde alatt Bere Lajos nyugodtsága szétfoszlott. Elővette zsebkendőjét és hangos zokogásra fakadt. Az egész beszéd alatt zsebkendőjébe rejtette arcát s erős széles vállát állandóan rázta a sírás. Bere Lajosné egykedvűsége is felhorult s ő is zokogva hallgatta a védő beszédét.

Dr. Szabó Miklós ügyvéd, Bere Lajosné védője előadta, hogy védenice mindössze 39 pengő értékű holmit vett a férje által rabolt pénzből. Amit vett, azt is a gyermeke számára vette. Felmentő ítéletet kért, vagy ha a törvényszék bűnösnek találná védenicét, az enyhítő körülményekre való tekintettel méltányos ítéletet kér.

Dr. Aczél Jenő ügyvéd, a sértett család jogi képviselője a magánjogi igényekre vonatkozóan tett előterjesztéseket.

A halálos ítélet

Egy óra után vonult vissza ítélet-hozatalra a bíróság. Míg a tanács elvonult, az ügyész engedélyével a két vádlott néhány szót váltott egymással. A vádlottak padján ülve, a fogházor felügyelete mellett csendesen beszélgettek.

Közel egy órási tanácskozás után, fél 3 órakor kezdte meg Kesserű elnök az ítélet kihirdetését.

A törvényszék bűnösnek mondotta ki Bere Lajost 2 rendbeli gyilkosság, 1 rendbeli rablás és 1 rendbeli gyújtogatás büntetésében s ezért őt halálbüntetésre ítélt.

Bere Lajosné orgazdaság büntetésében mondotta ki bűnösnek a bíróság s őt 10 hónapi börtönbüntetéssel sújtotta.

Kötelezte mindkét vádlottat az eddig felmerült és ezután felmerülő büntügyi költségek megtérítésére.

Az ítélet indokolásában a törvényszék foglalkozott Bere Lajos előéletével és a Pál Sándorékkal való ismeretségével. Bere Lajos pert vesztett anyjával szemben, aki visszakövetelte ingóságait és a vagyont. Az elsőrendű vádlott a pervezetés folytán nehéz anyagi körülmények közé jutott s már a mult év decemberében elment Pál Sándorékhoz és 100 pengőt kért kölcsön, de nem kapott. Februárban megismételte a kölcsönkérést, ismét eredménytelenül. Sőt ekkor Pál Sándorné kiutasította a házból és sértően nyilatkozott Bere Lajosnéról, aki szerinte lusta aszszony volt. Bere Lajos ekkor bosszút forralt. Elhatározta, hogy ha Pálék nem adnak neki kölcsön, akkor erőszakkal vesz fölük.

Elhatározását 1933 március 27-én este végre is hajtotta. Előbb az udvaron tusakodott, hogy miként csinálja a dolgot. Nyolc óra tájban aztán elment Pálékhoz, akikől pénzt kért s mikor azok megtagadták a kérés teljesítését, a zsebébe rejtett rövidnyelű baltával agyonverte őket. Mindkét áldozat fejére 9-10 ütést mért. A gyilkosság lefolyását egybéként az ítélet indoklása ugy adja elő, amint azt a vádlott elmondotta.

A törvényszék behozottnak vette az előre megfontoltságot s ezért szabta ki Bere Lajosnál szemben a halálbüntetést. A bíróság nem látta behozottnak, hogy amikor a vádlott a szalmazsákokat felgyújtotta, Pál Sándor élt, éppen ezért a vádnak ezt a részét enyhítette.

A törvényszék enyhítő körülménynek vette Bere Lajos büntetlen előéletét, beismerését, súlyosbítónak azonban a halmazatot, az aljas indító okot és a kegyetlenséget, mellyel tettét elkövette. Bere Lajosnéval szemben enyhítő körülmény volt a büntetlen előélet és az a körülmény, hogy tettét ugyszólván a férje rábeszélésére követte el.

Az ítéletet Bere Lajos meglepően nyugodtan fogadta és az egész indokolást „vigyázz” állásban hallgatta végig. Az asszony egykedvűen hallgatta az ítélet felolvasását.

A halálraítélt fellebbezést jelentett be

Dr. Kádár István ügyész az ítélet tudomásul vette, dr. Dusa István és dr. Szabó Miklós védőügyvédék azonban enyhítésért fellebbezést jelentettek be.

Kesserű elnök ezután megkérdezte a vádlottakat:

— Megnyugszanak-e az ítéletben, vagy fellebbeznek?

— Fellebbezek. — mondja halkan Bere Lajos.

— Aztán miért fellebbez?

— Fellebbezek, hogy ennek a rongyos életnek kedvezzek.

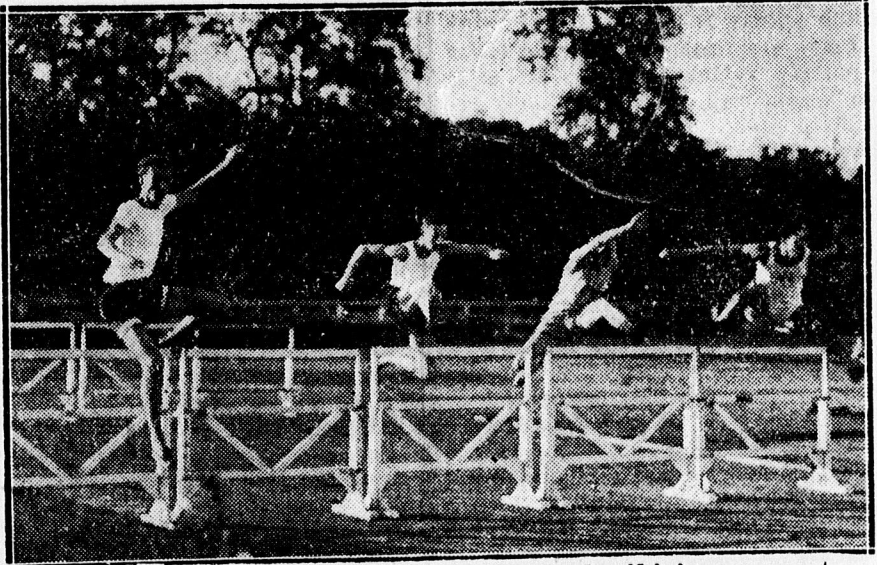
— De maga annak a két ártatlan

életnek nem kedvezett — jegyzi meg az elnök, akinek kérdésére Bere Lajosné szintelen hangon ezt válaszolja:

— Én is fellebbezek.

Kesserű elnök bejelentette, hogy a törvényszék a bejelentett fellebbezéseket tudomásul veszi és elfogadja, majd 3 óra után a főtárgyalást berekesztette.

Ezután Bere Lajost a fogházor visszavezette cellájába, míg a büntető tanács kegyelmi tanácsa alakult át.

A 110 m-es gátfutás versenye a kelet-csehszlovákiai magyar atletikai versenyen.

Közkívánatra még a mai napra prolongáltuk.

Siessen megnézni, mert tovább nincs módunk játszani, — a

„Dübörög a föld”

(Halálos szerelem.) c. filmóriás.

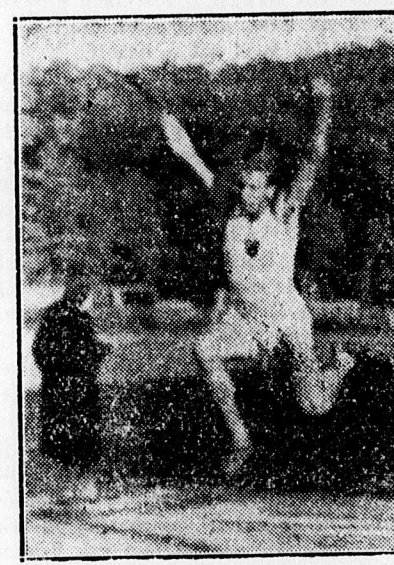
Uránia.

Előadások kezdete 5, 7, 9 órakor

meke vagyok, amely megbosszulja a kiontott vért: korzikai vagyok.

A terem környékén több ezer főnyi tömeg verődött össze köztük mintegy 1500 kommunista. A tömeg körében egyre sürűbben hangzott fel a kiáltás: „Gyerünk a német nagykövetség elé!” A német nagykövetség épületét és környékét erős rendőri készenlet szállotta meg. A környező utcákban a gyalogos és a kocsiforgalmat leállították. A rendőrség és a tüntetők között kisebb összetűzés történt, amelynek során néhány rendőr könnyebben megsesült. Tizennégy tüntetőt letartóztattak.

Lapunkban megjelenő fényképek megrendelhetőek a Kiadóhivatalban

Weth (Kelet) kerületi rekordot ugrik.

KETTŐS PÁRBAJ AZ EVEZŐSBAJNOKI VERSENNYEL KAPCSOLATBAN.

Budapest, szeptember 12. A főváros egyik vívóterében kedden este kettős kárdpárbaj volt, amellyel lezárult az evezős Európa bajnoki versenyekkel kapcsolatban keletkezett dr. Kausser István—Ifj. Szendy Béla affér. A párbaj során, amelyben dr. Kausser István, Ifj. Szendy Béla, Boday Pál és Szendy András voltak a szembenálló felek, a Szendy fivérek sebesültek meg. Ifj. Szendy Béla könnyebb természetű, Szendy András pedig 3 cm-es vágást kapott homlokán. A párbaj után a felek kibékültek.

A strassburgi zászló miatt tiltakoznak a franciák

Páris, szeptember 12. A francia lapok élénk tiltakozással közölték azt az értesülést, amely szerint Hitler Nürnbergben a Kehli német nemzeti szocialista csoportnak zászlót nyújtott át ilyen felirással: Strassburg s alatta e szavakkal: Németország ébredj! Az Intrazigeant úgy tudja, hogy Francois Poncelet francia nagykövet Berlinben lépéseket fog tenni ez ügyben s felhívja a német kormány figyelmét a kancellár eljárásának barátságosan jellegére.

NAGY TÜNETÉS PÁRISBAN A NÉMET KÖVETSÉG ELLEN.

Páris, szeptember 12. Tegnap este a párisi Wagram-teremben de Moro Giaffery és Torres ügyvédek négyezer főnyi hallgatóság előtt „eljátszották” a bírodalmi gyűlés felgyújtásával vádolt személyek védelmét. De Moro Giaffery beszédében megemlítette azt is, hogy az ügyvédek az utóbbi időben fenyegető levelekkel árasztották el. Figyelmeztetem a német fajvédőket — mondotta — hogy olyan faj gver-

UJ HELYSÉGBE KÖLTÖZÖTT A DEBRECENI VENDÉGLŐS TANONCISKOLA

Zsigó Károly a szakiskola új igazgatója

A debreceni vendéglős tanonciskola ebben az évben új vezetés alatt, új helyiségben kezdi meg a munkát. Az új helyiség a régi postapalota emeletén nyert elhelyezést. Szerény külsejű, de minden tekintetben alkalmas, megfelelő helyiségekben, két tanteremben folynak majd az előadások. Ugyancsak itt nyert elhelyezést a Német Andráscsapat is.

Harmincegy esztendővel ezelőtt alapították a debreceni kávéoskát, vendéglősök, szállodások ezt az iskolát és az elmúlt három évtized alatt nagy áldozatok árán is fenntartották azért, hogy szakképzett, helyüket megálló pincérek és vendéglős iparosokat neveljenek. Az állam és Debrecen sz. kir. város is hozzájárul az iskola fenntartásához, ami azt mutatja, hogy ez az intézmény a legilletékesebb körök teljes meglátására működött három évtizeden keresztül.

Harmincegy esztendő óta, mióta csak fennáll ez az iskola, Polster Adolf evangélikus iskolai igazgató volt ennek az intézménynek is az igazgatója. Sokszor a legnehezebb időkben, nehéz gondok között és megpróbáltató körülmények dacára is mindig a legnagyobb szeretettel, odaadással, lelkesedéssel vezette az iskolát Polster Adolf. Harmincegy esztendő alatt husz tanítója volt az iskolának, akik mindannyian hűséges segítő társai voltak Polster igazgatónak. Huzamosabb ideig működtek itt Elefánty Sándor, az evangélikus iskola mai igazgatója, dr. Horvay Róbert, Szabó Károly, Földes Elek, Szentgyörgyi Gábor és mások.

Polster Adolffal egy időben állott az iskola mellé Németh András, egykori híres debreceni vendéglős, aki az igazgatóval egyik megszervezője, megalapozója és szívvel, lélekkel gondozója volt a tanonciskolának. Most pedig Németh Nándor nemcsak gondnoka ennek az iskolának, de nagy lelki pártfogója és minden tekintetben pártfogó barátja is a felügyelő bizottság elnöke dr. Szilágyi Béla, aki szintén nagy ügyszeretettel látja el ezt a tisztelet.

Az iskola új igazgatója Zsigó Károly zef. tanító, a fiatal tanítói generáció egyik legértékesebb képviselője, akinek munkájától, lelkesedésétől szakkörökben is igen sokat várnak eddigi szép eredményei után. A szakiskola minden tekintetben alkalmas, odaváló férfit nyert Zsigó Károly személyében, aki új tiszteletben is csak sikert és dicsőséget fog szerezni Debrecen eme szép multu intézményének.

A régi postapalotában elhelyezett tanonciskola négyéves, ahol szakoktatás, vallásnevelés, oktatás mellett német és francia nyelvet is behatóan tanítják. Igen szép eredménnyel működik a Németh Nándor által létesített Németh András cserkészcsapat is ennek az intézménynek keretében s a csapat parancsnoka az iskola igazgatója, Zsigó Károly, míg a lelkes munkáju Németh Nándor a csapatvezető testület elnöke.

EGYMILLIÓ MÉTERMÁZSA ADÓGABONÁT VÁR A KORMÁNY

Budapest, szeptember 12. Eddig 450 ezer mázsa búzát ajánlottak fel a kint tárnak a hátralékos adók törlesztésére, de a pénzügyminiszter újabb rendelkezések megjelenése után ez a mennyiség valószínűleg egymillió mázsára fog emelkedni. A kormány részben a Futura útján akarja értékesíteni ezt a gabonamennyiséget, amellyel a spekulációs törekvéseket tudja majd elszűnyöztetni, de másrészt arra is gondol-

nak, hogy az adógabona egyrészét egyes vidékek inségeset között fogják szétosztani. Az idén ugyan jó a termés, úgyhogy inségről beszélni nem lehet,

de egyes vidékeken természeti csapások bizonyos szükségét idéznek elő és a kormány ezekre a vidékekre gondol.

A bajbajutott gazdák küldöttsége a miniszterelnöknél

Budapest, szeptember 12. A bajbajutott gazdák országos bizottságának küldöttségét fogadta tegnap Gömbös Gyula miniszterelnök. A küldöttség a Szent István napkor megtartott gazdaggyűlés kívánságait tolmácsolta a miniszterelnök előtt.

Marschal Ferenc rövid beszéd kíséretében írásban nyújtotta át a miniszterelnöknek a gazdaggyűlés pontokba foglalt kívánságait. Drozdy Győző, majd Vass János nagymágocsi gazda kérte a miniszterelnököt a gazdaadóságok rendezésére.

Gömbös miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy mindig közelállónak

érezte magát a magyar faluhoz. Kormányelnöki minőségében is állandóan arra törekedett, hogy a falunak és népének sorsán járjon. Ha napirendre kerül a gazdaadóságok rendezése, készséggel hallgatja meg ennek a szervnek a megbízottait és mindig szem előtt tartva az ország egyetemes érdekeit, igyekszik az agrárkérdések megoldásánál tekintettel lenni azokra a kívánságokra, amelyeket most a bajbajutott gazdák nevében tolmácsoltak előtte.

Zsirkay János mondott köszönetet a küldöttség nevében a miniszterelnök válaszáért.

Felrobbant a repülőgép, nyolc ember szörnyethalt

Belgrád, szeptember 12. Az új repülőjáraton Laibach és Szusák fölött reggel katasztrófa történt, amelynek nyolc emberrel esett áldozatul. Reggel 6 óra 20 perckor indult el Laibachból a menetrendszerű repülőgép Szusák felé, noha igen sűrű volt a köd. Míndjárt a start után, nem messze Laibachtól, a repülőgép — valószínűleg a nagy köd miatt — az erdő szélén

beleütközött egy magas fatörzsbe, olajtartálya felrobbant, a szárnyak lángba borultak és a gép éjve lezuhant.

Mind a hat utas, továbbá a pilóta és a mechanikus szörnyen halt. Az áldozatok között egy asszony, legnagyobb részt laibachiak, de van más szlovén vidékről való is, azonkívül egy König György nevű német birodalmi kereskedelmi utazó Nürnbergből.

A francia légügyi miniszter repülőrajt vezet Moszkvába

Páris, szeptember 12. Cot légügyi miniszter a Le bourgeti reptéren felszállt, hogy a szovjetkormány meghívására Oroszországba repüljön. A Manchester Guardian Cot moszkvai utazását a francia-orosz közeledés újabb jelének látja.

Páris, szeptember 12. Cot miniszter repülőgép rajának oroszországi útját ma kezdte meg, először az egyik repülőgép Staker polgári pilóta vezetésével 10.40 órakor szállt fel Villacoublayban, majd a második 3 motoros készülék Durmon vezetésével 11 órakor indult a Le bourgeti reptérről.

A miniszter repülőgépe délután 3.30 órakor indult Le Bourgetből Toré és Burello pilóták vezetésével, a fedélzeten Cot miniszterrel, Bares tábornokkal és a légügyi minisztérium több vezetője személyiséggel.

A miniszter azért indult külön, mert este látogatást akar tenni a strassburgi vadászrezdénél. A három repülőgép Lwowban találkozik, ahol kiegészítik a készleteket, majd együtt folytatják az utat Carcov és Moszkva felé. Rossi és Codos Moszkvában csatlakozik a miniszter repülőgéprajához.

Szállodaostrom készül Havannában

Háromszáz tisztt egy szállodaiban ellenáll a kubai forradalmi rendnek.

A TISZTEK FELKÉSZÜLTEK AZ OSTROMRA

Newyorkból jelentik: A havannai National-szálló személyzete, ahová Kubában élő amerikaiak és európaiak egyrészt menekült, sztrájkba lépett. A sztrájk a kommunistáknak arra a fenyegetésére tört ki, hogy ha a személyzet továbbra is ellátja a szolgáltatást, életük nem lesz biztonságban.

A National-szállóban tartózkodik az a háromszáz tisztt is, aki még mindig vonakodik visszatérni csapatostul. Legutóbb Ramon San Martin

elnökhöz intézett emlékiratukban ki jelentették, hogy csak akkor veszik át a szolgáltatást, ha Cespedes volt elnököt visszahelyezik tiszttségébe. — Ramon San Martin most ultimátumot intézett hozzájuk, amelynek határideje 36 óra múlva jár le.

A tisztek az utolsó pillanatban nagymennyiségű élelmiszert csempésztek be a szállodába és minden edényt vízzel töltöttek meg, hogy biztosítsák vízszükségletüket arra az estére, ha a vízvezeték elvágódik.

KÖTÖTT ÁRUBA
HA SZÉPET
DIVATOSAT AKAR
KERESSE FEL.

BENYÁTS-01

Bár a szállodához érkező közlekedési eszközöket forradalmi katonák a leg gondosabban átvizsgálták, a tisztek nagymennyiségű fegyverhez jutottak és felkészültek esetleges ostromra is.

A Mississippi amerikai csatahajó a szállodától lőtávolságra van.

Havanában, szept. 12. A Nemzeti szállóban a helyzet rendkívül feszült. Attól lehet tartani, hogy a szállodát körülzáró katonaság és tisztek között összetűzésre kerül sor. Míután a szálloda személyzete felmondta a szolgálatot, a tisztek maguk látják el a lift- és telefonszolgálatot. A tisztek attól való féltélen, hogy a vízvezeték elzárják, valamennyi edényüket megtöltötték ivóvízzel.

Ausztriát tassiszta szellemében akarják új életre kelteni

Ebben az évben meg kell szabadítani Bécsét a kommunista veszélytől, hirdeti Stahremberg.

Bécs, szept. 12. A törököktől való felszabadulás emléknapjára keretében délután a Heimatschutz ünnepélyt rendezett a törököről Stahremberg grófnak a városához elött álló szobránál. Az ünnepélyen részt vett dr. Dollfuss szövetségi kancellár, Schuschnik dr. igazságügyminiszter és Fey közbiztonsági miniszter is.

Stahremberg herceg beszédében hűségfogadalma tett a szövetségi kancellárnak és a városához épületekre mutatva, arra kérte őt, hogy legyen kemény. Bécs törzsközség részéről német lakossága elviselhetetlennek tartja, hogy a bécsi városkában még mindig a bolsevikiek uralkodnak. Az 1933. évben Bécsnek meg kell szabadulnia ettől a veszélytől. A szövetségi kancellár ne várjon soká, hanem tegye meg azt, amit a nép vár tőle.

STAHREMBERG FELHÍVÁSA AZ AUSTROFASIZMUSRA

Bécs, szept. 12. A Heimatschutz sáttó irodája közli a honvédelmi szövetség vezetőségének felhívását a kancellár tegnap délutáni nagy beszéde kapcsán, hangsúlyozza benne Stahremberg herceg, hogy „a levitelt demokratia züllöt vezetőivel nem lehet szó tárgyalásról, a Heimatschutz el van tökéltve, hogy rendületlenül kitart Dollfuss kancellár mellett, míg a kijelölt uton halad és beváltja jelszavát, hogy leszámol a néprontó rendszer multjával és Ausztriát fasiszta szellemben rendi alapon fogja új életre keltetni.” Hangoztatja a felhívás, hogy „Ausztriában végleg lejárt magát a demokratikus parlamentáris rendszer, meg kell honosítani a fasiszta eszmét, de az osztrák nép gondolatvilágának megfelelően kell a fasiszta szellemet Ausztriába átplantálni.”

Réteken

Miközben átsétáltam
Az illatos, szép nyárban,
Virág-virító úde reggelen,
A fény-habokban fürdő,
Szellő-lepelbe tünő,
Ezüstös, selymes, puha réteken,
Az életet csodáltam.

Él minden s legparányibb sejt,
A napfény tüzes táncot lejt,
Sutog a szél a fákon,
Göröngy gurul, porczem pereg,
Meleg vér minden harmatcsepp,
Mosoly ül a virágon...

És én tovább sétáltam
Az élet nagy dalában
Elringva, elm-rengve
S egy trásképp érző, szebb világ
Az örök, nagy szimfónia:
Az élet-hymnust zengte.

KOVÁCS IMRE P.Á.

Győződjön meg,

hogyan nem érdemes otthon gyermekruhát varratni, mert mindent olcsóbban tud készíteni beszerezni.

Intézeti és különféle gyermekruhák, klott és lüster kötények, tornadrágok, kabátok, bundák, pizzamák stb. Méret után is gyári árák.

HOROVITZ GYULA gyermekdivatházában, Püspöki palota.

NAGYFOKU ÉRDEKLŐDÉS A HORTOBÁGY IRÁNT

Budapest székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala leiratot intézett Debrecen város Idegenforgalmi Hivatalához és ebben a már megkapott 1000 darab hortobágyi prospektuson kívűl német, francia, angol és olasz nyelvű további 100 darab prospektust kér, mert a hortobágy iránt nagyfokú érdeklődés, a prospektusok iránt nagy kereslet mutatkozik.

Egyben annak közlését is kéri, hogy van-e már vasárnap és ünnepnap Debrecenből rendszeres autóbussz közlekedés a Hortobágyra, az autóbussz mikor indul és mennyi a menetértéki jegy ára.

Amily örvendetes tény, hogy a Hortobágy iránt letagadhatatlanul megindult a külföld egyre szélesebb körű érdeklődése, ami Debrecen városának jó hírnevét emeli és Debrecen, mint fűrdővárost is idegenforgalom kedvence helyévé teszi, oly annyira sajnálatos, hogy még mindig nincs rendszeres autóbussz közlekedés a Hortobágyra.

A székesfőváros egyébként 800 darab idegennyelvű térképes budapesti vezetőt küldött a Debrecenben megforduló külföldi vendégek részére, amelyeket a debreceni idegenforgalmi hivatal a szállodák között feloszt és Ferenc József ut 26. számú hivatalos helyiségében a közönség rendelkezésére tart.

NORVÉG CSERKÉSZTISZT ELŐADÁSA DEBRECENBEN

A gödöllői cserkészvilágtábor norvég csoportjának egyik vezető tagja, John Bergreen eszperantista cserkésztestület 13-án, szerdán délután pár napos tartózkodásra Debrecenbe érkezik, hogy megismerje Debrecen intézményeit, nevezetességeit és környékét. Itt tartózkodása alatt a helybeli Eszperantó Egyesület és a IX. Cserkészkerület vendége lesz, ezeknek a kultúregyesületeknek a rendezésében 16-án, szombat este 7 órakor (később közlendő helyen) vetített képernyőn ismételt előadást tart Norvégiáról. Ezalkalommal néhány pompás norvég dalt is be fog mutatni gramofonlemezeken. John Bergreen előadása eszperantó nyelvű lesz s a tolmácsolásról gondoskodás történik. Belépődíjat nem szednek.

DOLLFUSS OSZTRÁK KANCELLÁR MEGHÍVÁST KÜLDÖTT A MAGYAR KORMÁNY TAGJAINAK.

Bécs, szeptember 12. Kormányközlönyből nyert értesülés szerint Dollfuss kancellár meghívást küldött Gömbös Gyula magyar miniszterelnöknek, akit október első felében háromnapos vadászaton akar vendégül látni. Dollfuss kancellár ezzel is tanujelét akarja adni annak az őszinte és mély baráti kapcsolatoknak, amely őt a magyar kormány fejével kezdettől fogva összefűzi.

Ugy turják, hogy Gömbös miniszterelnök elfogadta a meghívást és a magyar kormány 2-3 tagjával együtt vesz részt az október 7-én, 8-án és 9-én rendezendő vadászaton. Ausztriának egyik legszebb helyén lesz ez a vadászaton, amelyen Gömbös miniszterelnökkel együtt előreláthatólag Kállay Miklós földművelésügyi és Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter is részt vesz.

Dollfuss kancelláron kívül természetesen az osztrák köztársaság több vezető tisztségese is megjelenik az érdekes vadászaton.

Csütörtökön kezdődik a református országos zsinat

Baltazár püspök, báró Vay László, Vásáry István ma utaznak a zsinatra.

Mint már megírtuk, szeptember hó 14-re összehívták az országos református zsinatot, hogy az új törvényeket végleg felülvizsgálják.

A zsinatra kedden este utazott fel Budapestre dr. Baltazár Dezső püspök, Debrecenből felmenni még a zsinatra báró Vay László főispán, egyházkerületi főgondnok, valamint dr.

Vásáry István polgármester, egyházi főgondnok és még több egyházi vezető férfi. A főispán és a polgármester szerdán utaznak Budapestre. Ha a zsinat ülése kellő időben véget ér, akkor báró Vay László főispán szombaton visszatér hivatalába, hogy folytassa a szabadsága előtt megszakított rendes munkamenetét.

Német horogkeresztés vezérek tragédiája

A munkafront vezetőjét véletlenül agyonlőtte a barátja, ki erre két golyót röpített fejébe

Berlin, szeptember 12. Muchow Reinholdot, a német munkafront szervezési hivatalának vezetőjét, a Das Arbeiterium c. folyóirat kiadóját és a nemzeti szocialistapárt üzemi szervezőt egyik vezetőtagját a Rajna melletti Gdingenben halálos szerencsétlenség érte.

Muchow néhány barátjával, köztük Maehling rohamosztag vezetőjével Bacharach egyik vendéglőjében vacsorázott. Vacsora után Maehling, aki

Muchowal szemben ült, feldúlt, hogy elbucsuozzék. Amikor kardszíjját felszalagolta, a rajta levő pisztolyt az asztalhoz ütdőlt, elsült s a golyó Muchowot találta.

Maehling mielőtt megakadályozhatná volna, előrántotta pisztolyát s két golyót repített fejébe s azonnal meghalt.

Muchowot súlyos sebesüléssel a gdingeni kórházba szállították s ott ma reggel 4 órakor meghalt.

A sajóvamosi plébános keztyűjét megtalálták a gyilkosnál

Egyébként ellentmondások vannak beismerő vallomásukban.

Budapest, szeptember 12. A Seliga Mihály sajóvamosi plébános meggyilkolásával gyanúsított Kertész Pál és Répási József munkanélküli egyéneket kedden délelőtt 11 órakor Gálffy rendőrfőnököre Sajóvamosra kísérte. A miskolci törvényszék vizsgálóbírája helyszíni szemlét tartott.

Kertész és társa a cselekmény elkövetését beismerték, azonban előadásukban ellentmondások vannak, amennyiben azt állítják, hogy a gyilkosságot a paplak ebédlőjében követték el, holott dulakodás nyomait, valamint a holttestet a

szomszédos ház szobájában találták meg.

Előadták, hogy a cselekmény elkövetése után 226 pengő készpénzt, pár darab fehérműt és egy ezüstórát és egy pár bőrkeztyűt magukkal vittek és el távoztak. Az órát és keztyűt Gyöngyösön, a fehérműt pedig Budapesten értékesítették.

A keztyűt Gálffy fogalmazó Gyöngyösről magával vitte s azt a tanuk Seliga plébános tulajdonának ismerték fel. A további nyomozás lefolytatása végett a tetteseket a mátyásföldi kapitányságnak adták ki.

Üvegajtón keresztül a kórházi betegek szemeláttára agyon- lőtte feleségét

A gyilkos férj aztán önmagát lőtte agyon

Nagykanizsa, szeptember 12. Tegnap hajnalban 4 órakor a városi kórházban Német János kiskanizsai 48 éves cipészmeister revolverlövésével agyonlőtte 39 éves feleségét, aki már fél éve különváltan élt tőle.

Az asszony éjszakai szolgálatot teljesített a női és férfi pavilonban, amely két különálló épület a kórház udvarán. Német János bemászott a kertészen s mikor felesége reggel 4 órakor a férjipavillonból át akart menni a női osztályra, üldözöbe vette. Az asszony bemenekült a női pavilonba s ott egy ajtó mögé rejtőzött el, férje azonban az üvegajtón keresztül mel-

bőlötte.

Az asszony erre elengedte a kilincset, férje pedig megegyezően a szemébe lőtt. Az asszony azonnal meghalt, a gyilkos férj pedig nyugodtan távozott, mert a rendkívül felindult női betegek nem tudták megakadályozni menekülését.

Német János, aki már harmadik ura feleségének, iszákos, goromba ember volt, aki feleségét állandóan verte s az asszony ezért akart elválni tőle. A rendőrség keresi a gyilkost.

A rendőrség teljesen megszállotta Kiskanizsát, azt a városrészt, ahol a gyilkos lakik. Detektívek, polgári ru-

has rendőrök razzizták végig a várost, de eredménytelenül.

Délben jelentették a kapitányságnak, hogy a tettes a cselekmény elkövetése után a Sánca szaladt, amely már Somogy megye területén fekszik. Erre lovascsendőrök vágattak Német János felkutatására a Sánca. Az egyik lovascsendőr délután két órakor telefonon jelentette a kanizsai kapitányságnak, hogy a Sánca a második számú Őrláznál állott koponyával holtan fekszik a gyilkos. Maga végzett megával.

Az osztálysorsjáték huzása

Az osztálysorsjáték tegnapi húzásának eredményei:

4 ezer pengőt nyert: 3627.

Ezer pengőt nyertek: 989 2485 4306 10059.

800 pengőt nyertek: 3667 35151 52429.

600 pengőt nyertek: 11249 42192 69144.

500 pengőt nyertek: 609 6711 45611 58118 74341 77068 80287.

400 pengőt nyertek: 11035 14155 17275 25179 29207 40216 46224 52105 53398 61783 73990 76300 76314 80451.

300 pengőt nyertek: 3437 7122 7785 11795 12318 14244 16962 17189 19005 19990 23907 25935 26871 30130 32567 32780 33628 38763 39039 40334 41430 43490 46025 47263 48001 48223 49804 50602 50827 51004 51712 51728 54731 54817 58030 58076 58523 63828 63954 64392 65987 66042 66905 67389 69528 69648 75913 77375 77806 80041. (Felelősség nélkül.)

Dr. Márton Béla kitüntetése

A kormányzó a kultuszminiszter előterjesztésére Márton Béla dr. egyetemi m. tanárnak, a debreceni társulati fiú felsőkereskedelmi iskola tanárának értékes paedagógiai és tudományos munkásságának elismerésül az egyetemi ny. rk. tanári címet adományozta.

A kiváló pedagógus kitüntetéséhez tisztelőinek és barátainak sok jókívánsága fűződik.

NEGY ÉVRE MEGHOSSZAB- BITOTTÁK A TATAROZÁSI KÖLCSÖNÖK VISSZAFIZETÉSI IDEJÉT

A Lakásépítési Állandó Bizottság értesíti az érdekeltektől háztulajdonosokat, hogy a tatarozási kölcsön visszafizetési határidejét az eredetileg megállapított két évről négy évre emelték fel.

A tatarozási kölcsön igénybevételeknek határidejét 1933 október 31-ig meghosszabbították.

— Kecskeméten szigorúan behajtják az illetékeket. A pénzügyigazgatóság kiküldöttéi a kecskeméti végrehajtó hivatalnál felülvizsgálták az állami illetékhátralékosok ügyét. A felülvizsgálat eredménye, hogy 10.800 hátralékos ellen elrendelték a legszigorúbb behajtást. Ezeknél a hátralékosoknál, ha nem fizetnek, megkezdik a zálogolást. Minthogy a zálogtárgyak elhelyezésére az eddigi helyiség szűknek bizonyult, intézkedtek, hogy megfelelő új helyiségek álljanak rendelkezésre.

A HÉV „Harmónia” dalárdája szépen sikerült serlegavató ünnepélyt rendezett

Lelkes és szép összejövetelt tartott a debreceni Helyi Vasút Harmónia dalárdája Kemény János Kis Pipa vendég-lőjében. Most avatták fel azt a gyönyörű serleget, amelyet a dalárda az országos dalosversenyen nyert. Nagy dicsőséget szereztek a HÉV dalárdisták ezzel a győzelmükkel, mert a közismerten nehéz körülmények között 22 versenyző csoport közül hozták el megérdemelten az első díjat: Nyiregyháza városa által adott vándordíjat.

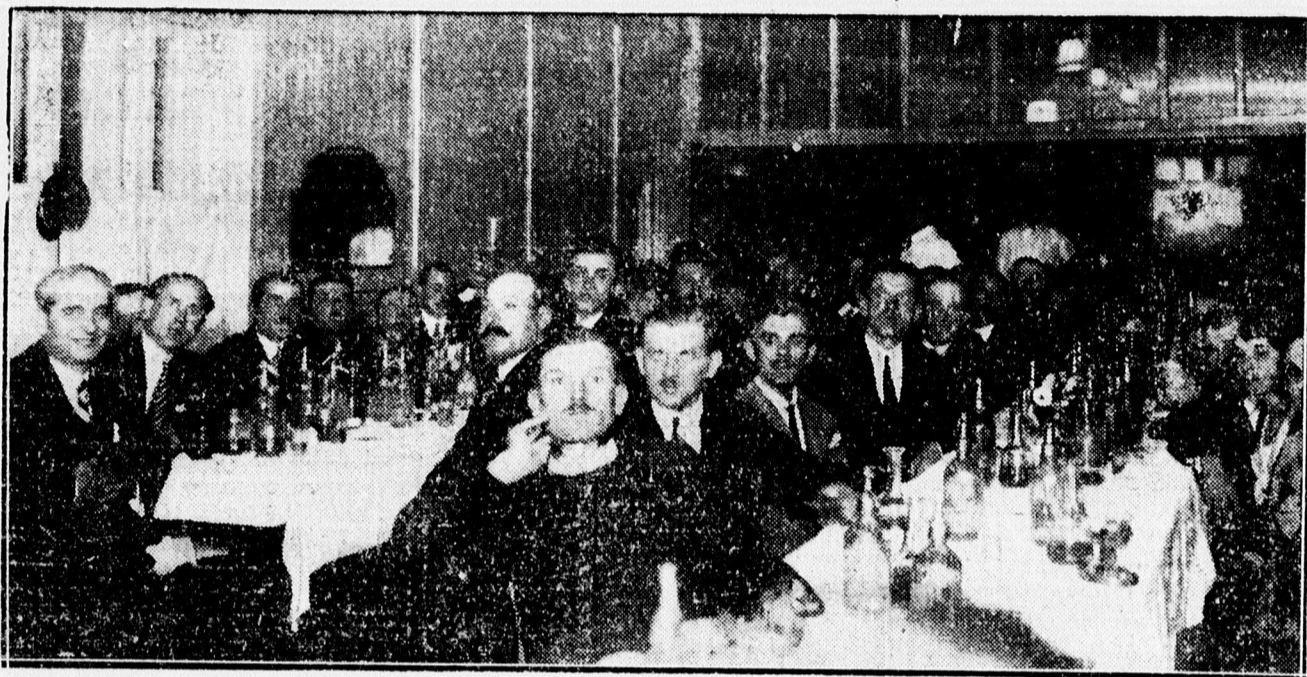
A serlegavató ünnepélyen számos hölgy is megjelent. Ott voltak Kelemen Lajosné, Kovács Imréné, Biki Gáborné, Oláh Gyuláné, Móré Lajosné, Kónya

dent megtett a dalárdaért, hogy megfelelően előkészülhessenek és részt vehessenek odafent a versenyen és az eredmény nem is maradt el.

— Higgyék el, egészen megható az, mondotta Gál Samu, — hogy a mai időkben, amikor az általános gazdasági válság hatása alatt mindenki nyög, önök mégis dacos önértéssel megmutatták, hogy akarnak dolgozni és szellemi kincseket gyűjteni. Amikor most az országos versenyen nyert első díjat, ezt a serleget felavatom, köszönetemet fejezem ki Horváth Ferenc alelnök úrnak, (lelkes éljenzés) aki odaadó, fáradhatatlan munkával és sokszor neki

Gál Samu HÉV üzletigazgató serlegavató beszédét mondja.

A Harmonia dalárda tagjai a serlegavató ünnepélyen.

Balászné, Fekete Gézáné, Czura Ábelné, Lakatos Károlyné, Demjén Józsefné és leánya, Kálmánchelyi Lajosné, Streblovsky Lajosné, Kállai Gergelyné, Engel Margit, Demjén Eszti, Demjén Irénke, Szabó Lajosné, Bartha Lili.

Természetesen megjelent a dalárda tisztikara élén Gál Samu HÉV üzletigazgatóval, továbbá Cs. Farkas Lehel társelnök, Horváth Ferenc alelnök, dr. Tarján Oszkár főtitkár, Bornyó Béla, a matészalkai MÁV fűtőház főnöke, dr. Kemény Géza ügyész, Sarkadi Sándor főjegyző, dr. Korpássy László orvos, dr. Tóth Sándor rendőrfogalmazó, Forray István karnagy, Cseke Zoltán tanító, h.-karnagy, Dusovszky Pál. A dalárda tagjai közül megjelentek az ünnepélyen Kovács Sándor, Beke Antal, Oláh Gyula, Biki Gábor, Kovács Imre, Kelemen Lajos, Csukás István, Csukás Béla, Borbély Kálmán, Sváb István, Jakab Gyula, V. Karap Imre, Puskás József, Schusztér Béla, Czura Ábel, Kálmánchelyi Lajos, Lakatos Károly, Puskás Béla, Streblovsky Lajos, Marcin Imre, Benkő Sándor, Tóth János, Szücs Mihály, Fekete Géza, Kónya Balázs, Szabó Lajos, Nagy István, Horváth Lajos, Berecz Lajos, Hevesi Lajos, Szabó István, Kállai Gergely, Németh Lajos, Gyarmathi József, Halmai Lajos, Fontos János, Mónus Mihály, Nagy Antal, Lakatos József, Sárvari Miklós, Mészáros Ferenc, May Sándor, Papp Imre.

A dalárda az ünnepélyt a Harmonia fellegjének elénkésésével vezette be, amelynek szövegét Baja Mihály költőpap írta, zenéjét pedig P. Nagy Zoltán szerezte.

A serlegavató szép beszédét Gál Samu üzletigazgató tartotta. Üdvözölte a megjelent vendégeket, a dalárda tagjait, akiknek hálás köszönetét fejezte ki odaadó munkájukért és fáradozásukért. Az egyesület vezetősége min-

sem jól eső szigorral igyekezett biztosítani azt a fegyelmet, egyetértést, amely nélkül sikert elképzelni sem lehet. Köszönetet kell mondanunk dr. Tarján Oszkár főtitkár úrnak, (éljenzés), aki mindent megtett az eredmény kivívásáért, különösen köszönetet kell mondanunk karnagyunknak (zajos éljenzés) Forray István úrnak, aki valóságos sziszifuszi munkát végzett a beállításával és akinek hervadhatatlan érdeme, hogy amikor haboztunk, hogy elmenjünk-e a versenyre, a legnagyobb szilárdsággal és bizalommal amellet volt, hogy elmenjünk. Köszönetet kell mondanom Gergely Vilmos vezérigazgató úrnak, aki lelkesedésével segítette elő a sikert. Végül, akiket legelőször kellett volna említenem, magukat a dalosokat illeti a leghálásabb köszönet. A hivatásuk folytán oly nehéz munkát végző emberek bámulatra méltó szorgalommal és türelemmel dolgoztak, hogy megszerezzék a dicsőséget a Harmonianak.

— Kívánságom és meggyőződés, hogy a jövőben hasonló lelkesedéssel dolgozzanak, hogy további győzelmek sorakozzanak az elsőhöz. (Viharos taps és éljenzés.)

A dalárda ezután Forray István karnagy vezényletével elénekelt több művet, köztük a versenydarabot is, amely óriási sikert aratott most is.

Természetesen felszólalt a pohárköszöntők során dr. Tarján Oszkár is, aki rendkívül szellemes és zajos derűtiséget keltő kedves beszédében emelte ki a dalárda mecénásai érdemét, megemlítette Gál Samu, Gergely Vilmos, Kemény Géza, Forray István, mint akiknek sokat köszönhet az egyesület. Majd a vendégekre üritette poharát. Dr. Kemény Géza szívélyes válasza után a hangulat egyre emelkedettebb lett. A dalárdisták vállukra emelték Forray István, aki úgy mondta el pohárköszöntőjét. Hasonlóan írt Horváth Fe-

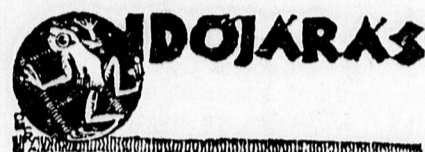
renc is, akit a dalárdisták szintén vállukra kaptak és onnan hallgatták a buzdító beszédét.

Az ünnepélyes serlegavatás a legjobb hangulatban késő esti órákban ért véget.

A zenetanítás fontossága

A debreceni Városi Zeneiskola a jelen tanévben immár 72-ik évfolyamát nyitja meg a zenét tanulni vágyó ifjúság előtt. Az elmúlt hét évtizedben az iskola maradéktalanul teljesítette hivatását: a zenekulturának széles körben való terjesztésével. A mai súlyos viszonyok sem indokolhatják azt, hogy Debrecen város közönsége éppen a magasabb és nívósabb zenét zárja ki kultúrigenyici közül, hiszen az, aki a zenét a házába befogadja, olyan kincset szerez vele, amely minden áldozatot megér. Szomorú tény, hogy Debrecenben az iskolás gyermekeknek csak 1 és fél—2 százaléka jár zeneiskolába, holott a tehetséges és hajlamos gyermekeknek a száma ennél jóval nagyobb, s az az áldozat, melyet gyermekeinknek zenére való taníttatásával hozunk, ezerszeres gyümölcsest fizet.

Hány felnőtt sajnálja, hogy gyermekkorában nem tanult zenét, hogy szülei erre nem kényszerítették! Az a körülmény, hogy a gyermek nem szeret gyakorolni, nem bizonyítja azt is, hogy nincs tehetsége a zenéhez. Mindössze — mint csaknem minden gyermek — fázik a rendszeres munkától, s később bánja meg, miért is nem fogták odahaza erős kézzel, hiszen később — értelmű fejlődésével — biztosan megjött volna a kedve hozzá. Hány gyermeknek a tehetsége bontakozik ki lassan, vagy néha egészen későn. És

A debreceni egyetemi földrajzi intézet jelenté szeptember 12-én:

Közép-Európa derült és száraz időjárású területe állandóan kisebbre szorult. Különösen nagyarányú rosszabbodás ment végbe a Földközi-tenger nyugati vidékén, Dél-Franciaországban és Felső-Olaszországban, ahol nagy kiterjedésű esőterület alakult ki és számos eső esett. A borulás ma estig eljutott a magyar medence déli és nyugati határáig is.

Hazánkban a mai nap gyöngye déli szelek mellett nyárj n.eleget hozott. A hőmérséklet legmagasabb értéke aug. 22. óta először érte el a fok C-t. A hőmérséklet még az esti órákban is magas, 15 fok C. Csapadék eddig még sehohsem volt.

IDŐPROGNÓZIS: Elénkülő délies szelek mellett dél felől borulás várható, de az idő még egyelőre meleg marad és főleg az éjjeli lehűlés gyengült. Csapadékra a Tiszántul északi részében holnap még nincs kilátás.

bányat tesznek tönkre végleg avataltan kezek, akik minden felelősség nélkül garázdálkodnak a zene birodalmában. Egyszeren elképesztő az, hogy vidéken hány tehetség megy tönkre a szülők nemtörődömsége és a kontárok pusztító munkája miatt.

Az iskola a beiratkozó növendékeknek minden elképzelhető kiképzési lehetőséget megad: jóformán minden tanszak és a melléktanszakoknak egész sorozata képviselve van s az ország, mint kir. Zeneművészeti Főiskola teljes tananyagával minden tekintetben lépést lehet tartani. Tanári a Zeneakadémián kapták oklevelüket s valamenynyien hosszú tanítási tapasztalattal rendelkeznek. Hogy hány tehetség kerül fel az iskolából Budapestre, azt bizonyítják az évről-évre nagyobb számban felmenő magánvizsgálók és a zeneművészeti főiskolára felvett növendékek, de az intézet azoknak is lelkiismeretes kiképzést ad, akik csak saját szórakozásukra tanulnak zenét. Feladatához híven felfedezi a tehetségeket, sőt a legszegényebbeket anyagiilag is támogatja a falai közül kikerült részben azóta már hírnevéssé vált tehetségeknek száma igazolja, milyen fontos kulturális munkát teljesít. Ha egyszer már felgyult a szent tűz Debrecenben, ennek a tűznek nem szabad nemcsak kialudni, hanem még pislákolni sem. Most van itt az ideje annak, hogy a vidék megmutassa, minden kulturális viszonylatban élet- és fejlődésképe.

Baltazár Dezső püspök sürgősen a Konvent elé terjeszti a református tanítószegély sérelmeit

A tanítók küldöttsége Baltazár püspöknél - A tanítószegély súlyos helyzetét egyedül a kulturadó behozatala oldhatja meg, hangoztatta a püspök

Az Országos Református Tanítószegély népes küldöttsége tisztelgett tegnap délután Ormós Lajos elnök vezetésével dr. Baltazár Dezső püspök, konventi elnöknel, átadva neki a hátralevő tanítói javadalmak, az értékegység ügye és a 7-ik fizetési osztályba való kinevezések ügyében a Konventhez intézett memorandumot.

A küldöttségben, melyet Ormós Lajos igazgató, elnök vezetett, a következők vettek részt: Bor János, Bodor Lajos, Molnár János, Váry Szalay Gábor, Szendy István, Nagy József Mócsary László, Szathmáry Elek, Törös Károly, Nagy Lajos.

ORMÓS LAJOS BESZÉDE

A memorandumot Ormós elnök nyújtotta át a következő beszéd kíséretében:

— Nem fájó és vérző sebeinket tegegetni jöttünk Nagyméltóságod elé, mert tudjuk, hogy ügyis ismeri Nagyméltóságod azokat, mint a szerető édes atya ismeri gyermekeinek minden bűjait baját.

— Inkább azért jöttünk, hogy fiúi bizalommal megmondjuk, hogy nem bírjuk a terhet, hogy összeroskadunk a kereszt hordozása alatt. A tanítói szerény háztartás nem bírja el az ezer, ezerötszáz, kétezzer pengős hátrányokat. Mi tanítók nem bírjuk el azokat a fájdalmas, nem ritkán vádoló szemsugarakat, melyek gyermekeink szeméből áradnak felénk, mert nem tudjuk visszaküldeni őket az iskolába, hogy megszerezzék a szükséges ultravalókat az élet görögnyős útjára.

— Nem bírjuk elviselni azt az állapotot, hogy ebben az országban a tanító 21 pengős buzából egye a kenyeret, amikor ennek az országának apraja nagyja, szegénye gazdagja kilenc pengős buzából eszi azt.

— Nem tudjuk elviselni azt, hogy az országban minden tisztviselője részesült előléptetésben, kinevezésben, csak a nem állami tanítók közül nem lépett elő senki a törvény ellenére a VII. fizetési osztályba.

— Nagyon fájdalmasan érint bennünket, hogy egyházi főhatóságunk ugyanakkor, amikor hűségnyilatkozatunk ott fekszik előtte, úgy nyilatkozik, hogy a mainál is lazább szálak fűznek a tanítószegélyt az egyház testéhez, ha a tanítók esetleg más pénztárból tényleg megkapnák törvényes javadalmukat. A miniszterelnök úr december 29-én azt mondta, hogy korgó gyomorral nem lehet nemzetet nevelni. A kultuszminiszter úr pedig így nyilatkozott: A 21 pengős buzaértéket le kell szállítani. A most utalás előtt álló 250.000 pengős segélyt nem tarthatjuk megoldásnak. Az, hogy a kérdés megoldása további tárgyalás anyagát képezi, egyáltalában nem nyugtathat meg bennünket. Nagy kivettségünkben és nyomorúságunkban, kétségbeesetten kiáltunk Nagyméltóságodhoz és az egyetemi Konventhez Péter szavaival: »Uram tarts meg minket, mert elvesszünk!«

BALTÁZÁR PÜSPÖK VÁLASZA

Dr. Baltazár Dezső püspök válaszában kijelentette, hogy teljesen igaz, amit Ormós Lajos elnök elmondott. Ő is ismeri a tanítószegély dolgait minden részében, nem kevésbé fáj neki a szomorú sors, amelyben részük van. Együtt sir a lelke a tanítottó anókkal.

anyákkal, akik panaszt és vádat olvasnak ki iskolából elmaradt tehetséges gyermekeik szeméből. Nem tud elképzelni sebzebb, mélyrehatóbb és mérgezőbb történetet, mint az ilyen szemrehányást. Mindent elkövettek, hogy a mai helyzet be ne következzen. A kulturadóval való megoldásra törekvés az egyedüli helyes és igazságos megoldás, amely medret mosott a köztudatban is. Bolond ember az, aki azt gondolja, hogy ingyen teljes lelkeséggel munkát végezni lehet. Akinek nem jutott osztályrészül hasonló sors, próbálja azt meg, hogy mit jelent családi életükben, ha ütköző zátonyra jut szándékaik hajója. Sajnálkozással állapítja meg, hogy olyanok akadályozzák a kulturadó behozatalt, akiknek legjobb módot adott az Isten. Csodálkozásának ad kifejezést afelett, hogy az a

lendület, amely az előző kultuszminiszter alatt megindult, visszaesett és 250 ezer pengővel próbálnak a bajokon segíteni. Ez lebecsülése a tanítói munkának, de az államra is szegényt jelent ez az eljárás. A Konvent foglalkozott a kérdés megoldásával és az megállapodás, hogy a zsinati ülés alkalmával (tehát most esztendőnkön) a püspökök és főgondnokok a rendezés érdekében felkeresik a kormányt. A helyzet megoldására más módot nem tud, mint a kulturadó behozatalt, hogy így mindenki hordozza a kultura felleg terheit, mellyel mindenki tartozik, aki ennek a nemzetnek tagja. mert a kultura nemzeti ügy. A magyar kultura minden áldozatot megér. A fegyvert nem fogják addig letenni, amíg célt nem érnek. Ha az egyház meg akarja tartani az iskolákat, a kérdést

Hatvanezer pengőért elárverezték a Margit fürdőt

A Városi Takarékpénztár vette meg

Rendkívül érdekes árverés volt tegnap a telekkönyvi hatóság előtt. A Margit fürdő épületét és telkét árverezték el, miután a vállalat csőd alatt áll és a főbb hitelezők árverést kértek a vagyontárgyakra.

A vagyontárgyak, amelyért még pár évvel ezelőtt, amikor a hőforrás feltörése idején arról volt szó, hogy a város vegye meg és oda vezettesse be a vizet, több mint négyszázezer pengőt kértek, most mindössze 10.000 pengős kiküldési áron került árverés alá.

azonban a fennálló szabályok értelmében 23.000 pengőnél olcsóbban nem volt eladható.

Az ingatlant két nagy bank nagyszögű kölcsöne terhelte. Az árverésen egyáltalán nem volt komoly érdeklődő a Városi Takarékpénztáron kívül, amely 60.000 pengőt ajánlott fel a fürdőtelepért, helyescebben magáért az épületért és a telekért. Ernyiert árverezték el végeredményben a fürdőt, mely így a Városi Takarékpénztár tulajdonába megy át.

A belső berendezést és általában az elmozdítható tárgyakat külön fogják elárverezni főleg köztartozások fejében.

A szabályok szerint még 15 napon belül utóajánlatnak van helye, de ilyen a mai pénzügyvilágban nem igen fog beérkezni. Hogy mi lesz a további sorsa és hogy a Városi Takarékpénztár tartja-e a fürdőüzemet, vagy másként értékesíti a fürdőtelepet, arra nézve még ezután indulnak meg a tárgyalások.

Szacharin helyett kandiszcukorral csapta be a vevőket egy furiangos szélhámos

Furiangos szélhámosság ügyében folytat nyomozást a debreceni rendőrség. Egy K. E. nevű debreceni ügynök rájött arra, hogy a szacharin nagyon jó üzlet, mert különösen faluhelyen és megszállott területen nagyon keresik a szacharint. Erre elhatározta, hogy ő is szacharinnal fog kereskedni. Rendkívül csinos féltűző csomagokban kínálta a szacharint eladásra és az üzlet nagyon jól indult, mert nagy érdeklődés mutatkozott a mesterséges édesítő iránt.

Legelőször Püspökladányba látogatót el, ahol egy Süsevits Hermann nevű kereskedőnek húsz kiló szacharint adott el 400 pengőért. A vevő át is adott előlegül 240 pengőt és megígérte K. E.-nek, hogy minden második nap át fog venni 10—10 kg. szacharint. Valószínűleg azért akart átvenni ilyen nagy mennyiséget, mert továbbítani akarta Románia felé, ahol nagyon keresett cikk a csempészett szacharin. Kabán is jó üzletet kötött K. E., aki itt egy Frunk Ábrahám nevű embernek adott el 10 kg. szacharint 350 pengőért, míg Debreczenben egy rFriedmann Dezső nevű Széchenyi u. 17. sz. alatti lakosnak adott el öt kg. szacharint, amelyre 70 pengő előleget vett fel.

A jó üzletmenet azonban nem tartot

soká, mert a vevők, amikor kibontották az árut, meglepve vették észre, hogy abban nem szacharin van, hanem kandiszcukor. K. E. ugyanis ravaszul olyan helyen adta át a csomagokat, ahol nem lehetett kibontani, többnyire valamelyik kapu alatt, a felvett pénzzel pedig gyorsan tovasietett. A legokosabban Friedmann járt el, aki elment az eladó lakására és ott valószínűsülős dulakodás közepette visszavette az előlegül átadott 70 pengőt. A furiangos K. E.-t családja miatt feljelentették a rendőrségen, ahol kihallgatása alkalmával azzal védekezett, hogy ő nem tudta, hogy a csomagokban nem szacharin van, mert ő az árut sértetlen csomagokban kapta. A jóhízeműségét azzal is igazolni akarta, hogy a becsapott emberekkel azonnal egyezkedni kezdett.

Időközben azonban egy másik csalás ügyben is feljelentés érkezett a rendőrségre K. E. ellen. Egy debreceni előkelő kereskedő jelentette fel, aki feljelentésében elmondotta, hogy K. E. azzal állított be az üzletbe, hogy megbízói részére öt nagyobb tétel kávéra van szüksége és a vételár után két százalék jutalékot kötött ki magának. A kereskedő a feltételekbe bele is ment és átadott K. E.-nek hat kg. kávé, aki

azt ígérte, hogy a vételárát rögtön behozza az üzletbe. Hiába várta azonban a pénzt, K. E. nem jelentkezett, mire feljelentést tett ellene a rendőrségen. A furiangos szélhámos ellen a rendőrség folytatja a nyomozást.

A DEBRECENI HÁZTULAJDONOSOK SÉRELMEIKET A MINISZTERELNÖK ELÉ TÁRJÁK.

Választmányi ülés a Háztulajdonosok Egyesületében.

A Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete tegnap este népes gyűlést tartott, melyen kétszázán jelentek meg.

Az ülésen a háztulajdonosok nehéz helyzetével foglalkoztak. Többen szóvá tették a háztulajdon terhelő súlyos adókat, melyeket már nem bírnak. Különböző sérelmeket és panaszokat hoztak fel a felszólalók.

A vita végeztével elhatározták, hogy a háztulajdonosok sérelmeit memorandumban foglalják össze, melyet soktagú küldöttség fog felvinni Gömlelő miniszterelnökhöz, valamint a szakminiszterekhez. A memorandumban sürgős orvoslást kérve feltárják a bajokat.

VIGSZINHÁZBAN

MA UTOLJÁRA!

Minden idők legnagyobb filmsodája

Trader Horn.

EZENKIVÜL:

A legkacagtatóbb katonavígjáték

Az ezred büszkesége.

Előadások kezdete 6 és 9 órakor

nem lehet éhbéren tartott tanítókkal megoldani, áldozatot is kell hozni és ki kell verekedni az állam segítségét. Fájdalma a mai állapotok miatt éppen olyan nagy, mint a tanítószegély, mert velük járt és szenvedte a zibatarokat, amelyek őket érte. A harcot tovább folytatja, harcolni fog élete fozvtáig a tanítószegélyt a tanítószegélyért.

A küldöttség tagjaiban mély benyomást keltettek a püspök őszinte szavai és a legjobb reményekkel távoztak a kihallgatásról.

MENTŐK TELEFONJA: 04. SZAM.
RENDŐRSÉG TELEFONJA: 20-45.

— Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Kigyó”, Piac 33. Telefon 30-95. „Mura-közy”, Piac u. 72. Telefon 13-30. „Sas”, Hatvan u. 70. Telefon 11-39. „Csillag”, Árpád tér 1. Telefon 29-32. „Nádor”, Szent Anna u. 64. Telefon 25-58. „Szent Háromság”, Homokkert, Szabó Kálmán u. 14. Telefon 17-09. „Hungária”, Vargakert, K. Tóth Kálmán u. 22.

— **VÉRES FÖLD** című regényünk mai folytatása anyagtorlódás folytán kimaradt, holnap számunkban pótoljuk.

— **Beiratás a városi nőipariskolában.** A városi nőipariskolában a beiratkozások szeptember 15-ig tartanak napoként délelőtt 9-től 1 óráig. Beiratkozáshoz szükséges okmányok: négy középiskolai bizonyítvány, hatósági orvosi bizonyítvány, anyakönyvi kivonat. Felvilágosításokkal készségesen szolgál az igazgatóság, Burgundia u. és Csapó u. sarok I. emelet.

— **Elkészült az egyház múlt évi záró számadása.** A református egyház 1932-33. évre szóló zárószámadása elkészült. A zárószámadást az egyházi hivatalban szeptember 13-27-ig közszemlére teszik ki és mindennap 8-1 óráig bárki betekinthet.

— **A Bélyeggyűjtők Egyesülete** rendezeti összejövetelét most vasárnap, azaz szeptember hó 17-től kezdődőleg újra a régi helyen, a Gazdák Biztosító Intézete Ferenc József út 26. sz. I. em. helyiségében tartja meg. E szonnyitás alkalmával d. e. 11 órai kezdettel választmányi ülés lesz, amelyen több fontos tárgy fog tárgyalatni. Midőn ezt ezután is tagjaink szives tudomására hozzuk és minél nagyobb számban való megjelenést kérünk, bejelentjük, hogy a gyűjteménybemutatók a következő vasárnap megkezdődnek, amelyre az érdeklődőket szivesen látjuk. Összejövetel minden vasárnap délelőtt 11 órától kezdődőleg. Az elnökség.

— **Borotvát,** fenőszíjat csak Fricklől, Ferenc József út 27.

— **Bisothka Gábor pozsonyi főmérnök Debrecenben.** Érdekes vendége van most Debrecennek. Bisothka Gábor, Pozsony város főmérnöke Debrecenbe érkezett rokonai látogatására. A hírneves főmérnök két testvére, Bisothka István építész és dr. Báthory Sándorné született Bisothka Rózi Debrecenben lakik. Bisothka Gábor Báthory Sándornénál szállott meg az Egyház téren. Pozsony város főmérnöke 14 éve nem volt Debrecenben s most nagy meglepetéssel látta a város amerikai tempójú fejlődését és szépülését.

— **Bibliárai híradás.** A Piac ucai egyházzsolt központi bibliaköre ma, szerdán délután félhatórai kezdettel újra megkezdte működését és pedig az egyház tanácstermében, Kálvin tér 17. szám alatt. A további bibliárák is ugyanazon helyen tartatnak, minden szerdán délután félhatórai. Régi és új tagokat szeretettel hívja: Uray Sándor egyházzsolti vezető lelkész.

— **Könyv- és papirkereskedőségét,** vagy kiszolgáló leányt kisegítőnek azonnal felvesz „Méliusz” könyvkereskedés.

— **Bibliakör a Csapó ucai egyházzsoltban.** A Csapó ucai egyházzsolt gyülekezeti otthonában, Szappanos u. 16. sz. a. f. hó 14-től minden esütörtökön délután 7 órától bibliakört tart dr. Soós Béla vezető lelkész. A bibliakör tárgya: Jézus Krisztus megkísértései. Ezekre a bibliakörre minden egyházzsolti szeretettel hív és vár az egyházzsolt vezetője.

Egy ötvenezerpengős kötelezvény két tanuját kutatja a rendőrség

Bonyodalmak az elhunyt Stüm egy tanár kötelezvénye körül.

Szokatlan ügyben folytat nyomozást a debreceni rendőrség ugynevezett intellektuális bűnügyi osztálya. A nyomozás egy állítólag hamis ötvenezer pengős kötelezvény körül folyik, amelyet tanuként állítólag egy Németh Jenő és Kovács József nevű emberek irtak volna alá, de az aláírókról semmi közelebbi adatot nem tud a rendőrség és most a nyomozás abban az irányban folyik, hogy ki is voltaképpen ez a két aláíró tanu.

Az ötvenezer pengős kötelezvényt állítólag az elhunyt Sümeghy József tanár állította ki 1930 május 20-án délelőtt a Csapó u. 11. sz. házában és az-

zal a hozzátartozóival szemben vállalt volna kötelezettséget. A kötelezvény körül azonban mostanában bonyodalmak támadtak és az a gyanu merült fel, hogy az hamis. Éppen ezért a rendőrség szeretné a két tanut kihallgatni, akiket — miután közelebbi adat személyükre vonatkozólag nincs — ezután kérnek fel, hogy jelentkezzenek a rendőrség II. em. 88. sz. szobájában. Kéri azonban a rendőrség azokat is, akik tudnak a kötelezvény kiállításáról, vagy ismerik a kötelezvény aláíróit, hogy szolgáljanak felvilágosítással a rendőrségnek.

— **400 jelentkező a debreceni üzletvezetőség területén megüresedett állásokra.** A debreceni üzletvezetőség területén megüresedett állásokra eddig nem kevesebb, mint négyszázan jelentkeztek, pedig még a pályázat csak három nap múlva jár le. E hó 15-ig még benyújthatók a pályázatok az üzletvezetőségnek.

— **Tankönyvvásár** — tankönyvesere Harmathnál Ferenc József út 7. Bika szálló mellett.

— **Színészképző tanfolyam.** Kassay Károly, ez a Debrecenben közkedvelt és országos hírnévű színművész, a Csokonai és Vigszínház tíz éven át volt főrendezője, aki 28 éves általános főrendezői működése alatt egész generációkat nevelt pedagógiai alapon: mindkét nembeli a színi pályára készülő fiatalok szakszerű kiképzését, valamint műkedvelők és műkedvelő előadások betanítását is vállalja. Jelentkezőket fogad lakásán: Kossuth u. 41. szám alatt este 6-7 óráig.

**HOZASSON
CSALÁDI EBÉDET
az Arany Bikából
P 170-ért**

— **Megnyílt Sréter Irén** fonal és kézi-munkaüzlete Piac uca 10.

— **Debreceni famunkások szakgyűlése.** A még mindig fokozódó gazdasági válság a faiparban olyan katasztrofális munkanélküliséget idézett elő városunkban is, amely páratlan. Ennek a munkanélküliségnek a leküzdése érdekében szeptember 17-én, vasárnap délelőtt fél 10 órakor a Mankás-Olthon helyiségében (Margit-fürdő) nagy famunkás nyilvános szakgyűlést tartanak. Ezen gyűlésen foglalkozni kívánnak a munkanélküli műhely felállításával. Ezért ezután is arra kéri az összes famunkásokat (asztalos, esztergályos, kárpitos, kerékvártó, bogárnár, kádár, kosárfonó, kérés, paplanos munkásokat és munkásnőket), hogy a gyűlésen feltétlenül jelenjenek meg. A gyűlés előadói Budapestről Propper Sándor országgyűlési képviselő és Horvitz Gábor, a Famunkásszövetség főtitkára.

— **Tankönyvek** minden iskolába kaphatók Grünmannál, Piac 69. Megyeházszal szemben.

— **T. E. Welsh egyetemi lektor angolnyelvi tanfolyamai az Ujságíró Clubban.** Az Ujságíró Club felkérésére T. E. Welsh egyetemi lektor vállalta az angolnyelvi tanfolyamok vezetését. A tanfolyamokat külön kezdők és haladók részére tízes csoportokban tartjuk. Egy-egy tanfolyam: 80 tanórából áll, egy tanóra díja 50 fillér. A tanfolyam az Ujságíró Club új helyiségében — Piac u. 26. Passage — lesz. A tanítás szeptember 18-án kezdődik, beiratkozás szeptember 16-ig T. E. Welsh lektornál délután 6-8 között Piac u. 24. III. 2. alatt.

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán: **Legszebb tangó** Willy Forst, Verebes, Mindszenty Tibor világfilmje. Megelőzi: **Szerelmes tyúk**. Előadások: 7 és 9 órakor. Jegyelővételt!

— **Ami természetes,** abban lehet bízni. Ki „Igmándit” használ, nem fog csalatkozni.

— **Hadirokkantak** figyelmébe. Az Országos Református Szeretetszövetség jövő évi naptára megjelent, amelyet a Szövetség hadirokkantakkal kíván árusítani. A naptár ára 40 fillér, amelynek 25 százaléka az árusítót illeti. A házkénti árusításhoz a belügyminiszteri engedély megvan. Vállalkozók a helyi HONSZ csoport igazolványával és ajánlásával jelentkezzenek az egyházközségi levéltárban (Kollégium, Kistanácssteremmel szemben) a hivatalos órák alatt.

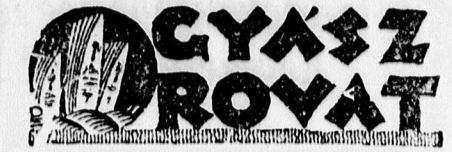
— **Iskolakönyv** bevásárlását ne hanyagolja el, hanem már most szerezzé be Antalffy József könyv-, papir-, frószkereskedésében.

— **„Az angol tanulók öröme”** — mondta egy egyetemi hallgató. „Csodálatos, hogyan lehetett ennyi nyelvkincset felhalmozni 88 lapon” — írta egy akadémiai tanár. „Many Things About English” 88 oldal, ára 2 pengő. Irta: T. E. Welsh egyetemi lektor. 1. Ez a munka inkább kis kincsesháza az angol nyelvnek, mintsem nyelvtan. 2. A szerző a tanítás terén szerzett sokévi tapasztalata révén jött reá arra, hogy mi nehéz az angolul tanuló magyarnak. Ez a mű kísérlet valamennyi ilyen nehézség leküzdésére. 3. A nyelvtani részen és sok más hasznos adaton kívül a könyvben tömördek kifejezés van kérdés-felelet alakjában. A viszonyosok (prepositíók) használatát mondatok világítják bőségesen. 4. A mű különböző szellemi igényű tanulók szükségletét ki tudja elégíteni. Az elméleti hajlamu, a tudományos színvonalu magyarázó szöveget tanulmányozhatja, míg a gyakorlatibb hajlandósága példák és a kérdés-feleletekből meríthet egyszerűbb tanulságot. 5. Ugy magántanulásra, mint oktatás céljára alkalmas. 6. Ámbar, eredetileg azok számára készült, akik második éve tanulnak angolul, de kezdők is haszonnal forgathatják. 7. Önnök is biztosan öröme lesz ebben a könyvben! Kapható: „Méliusz” könyvkereskedésben.

— **A női felsőkereskedelmi iskolába** beiratkozni 13-án és 14-én 9-12 óráig lehet. A beíródíj 27.50 P. a tandíj havi 20 P. Szegénysorsu jóellömetelű tanulóknak tandíjkezdvmény és ingyen könyv.

**HOZASSON
CSALÁDI EBÉDET
az Arany Bikából
P 170-ért**

SZENVEDŐ NŐKNÉL a természetes „Ferenc József” keserűvíz könnyű, erőlködés nélkül való béltisztítást idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre.

Elhunyt orvosszigorlónő. Résztvétel vettük a hírt, hogy a debreceni úrtársaságok egyik legszimpatikusabb tagja, Dankó Jolánka tegnap reggel fél 8 órakor hosszas szenvedés után elhunyt. Dankó Jolánka éveken keresztül az egyetemi ifjuság egyik igen lelkes és aktív tagja volt, aki súlyos betegsége ellenére is szorgalmasan tanult. Az utóbbi években állandóan betegeskedett, míg most 27 éves korában a Horthy Miklós kórházban jobblétre szenderült. Dankó Jolánka temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető 3. számú ravatalozójában. A temetésen a Csaba egyetemi bajtársi egyesület testületileg vesz részt. A temetést Gebauer temetkezési vállalata rendezti.

SZÜLETÉSEK: Fróna László tőpintézeti szolga, fiu László. Truczky István áll. rendőrségi kézbesítő, fiu József, Mezei Imre npsz., fiu Imre. Fekete Ferenc npsz., leány Sára. Hege-düs Mihály gazda, fiu István. Varga Gyula keményseprősegéd, leány Éva. Varga Ferenc majoros, leány Róza. Bundi István kocsi, leány Mária. Egy törvénytelen újszülött és egy halvaszületés.

HALÁLOZÁSOK: Végh Mihály ref. 33 éves, Varga u. 24. Rácz Jolán ref. 5 éves, Gizella n. 9. Oláh Ilona ref. 26 éves, Hadházi u. 12. Özv. Balogh Zsigmondné Sörös Mária ref. 61 éves, Gyékény u. 4. Molnár Margit ref. 4 hónapos, Pestj u. 4. Dankó Jolán g. kath. 27 éves, Hadházi u. 16.

HÁZASSÁGOK: Mike János kapesolótáblaszerező—Bene Teréz, Szabó Lajos műszerész—Nagy Margit.

Eljegyzések: Bereczki Lajos fm.—Bereczki Erzsébet, Gál Ferenc cipész—Csíha Ilona, Borsos Géza kovácssegéd—Pélyi Mária, Vig Gergely lakatossegéd—Pocsay Juliána.

B. VATTAY MARGIT

táncintézetében vasárnap délelőtt össztáncok. Táncanfolyamokra jelentkezések sept. 15-től. Kossuth u. 11.

— **Holtan találtak üzletében egy csepeli kereskedőnt.** Barabás Ferencné csepeli kereskedőnő ma reggel a szokott időben nem nyitotta ki üzletét. A szomszédok rendőr segítségével behatoltak az üzlethelyiségbe, ahol halva találták Barabás Ferencné. A mentők megállapítása szerint Barabásné megmérgezte magát.

— **Korai telet jósol a korai szarvasbögés.** Gyöngyösi jelentik: A simontornyai erdőben az idén olyan korán kezdődött a szarvasbögés, hogy arra emlékezett óta nem volt példa. Az első bika már augusztus 26-án szólalt meg és szeptember 8-án, amikor más évkeben még szokott kezdődni az időny, már teljes erővel folyt a bögés. Az erdő körüli szőlőkben az öreg vinecellérek e ritka természeti jelenségből korai tére következtetnek. Azt mondják, az idén szürben fognak szüretelni, Mindszentkor pedig már szánkaút lesz.

MIT KELL TUDNI AZ ADÓGABONÁRÓL?

A kormány méltányolva a gazdaközönség kívánságát, mint már jelentettük, — az adóhátralékok terményben való fizetésének bejelentési határidejét szeptember hó 20-ig meghosszabbította. E napig lehet a községi elöljáróságoknál, városokban az adóhivatalnál bejelenteni, hogy az adóhátralékos gazdák a múlt év végéig fegyverrellett adóhátralékokat mennyi és milyen buzában, vagy rozsbán akarják törleszteni, vagy egészen kifizetni.

A kormányrendelet az adóhátralék fejében beszolgáltatott gabona árát most meghatározott összegben állapítja meg és pedig budapesti átvétel mellett a buza 9 pengőben, a rozs pedig 5 pengőben számoltatik el az adóhátralékosok javára. Hogy azonban azok az adóhátralékosok, akik fizetési készségüknek már tanu jelét adták azzal, hogy szeptember 5-ig bejelentették a hátralékok gabonával való lerovását, kellő jutalomban részesüljenek: a kormányrendelete az ilyen adózóknak 50 fillérrel magasabb átvételi árat állapít meg, úgy hogy ezek javára a buza métermázsája 9.50 pengővel, a rozs pedig 5 pengő 50 fillérrel vétetik át.

Mint hogy a megállapított átvételi ár magasabb, mint a jelenlegi tőzsdei árgyőzés, a kormány e magasabb átvételi árral újabb kedvezményt juttat a gazdáknak.

A további lényeges kedvezményt jelent a rendeletnek az az intézkedése, hogy a vidéki helyi átvétel esetén szállítási díj, mérlegpénz és kövezetvám fejében együttesen csak 1 pengőt lehet a gazda terhére felszámítani, hármilyen összeget tegyen ki ez a szállítási és egyéb költség. A távolabbi országrészekből a szállítási és egyéb költség jóval meghaladja az 1 pengőt és számos vidékről 1.60, 1.80, sőt 2 pengő és még több volna ez a költség. De bármennyi legyen is, csak 1 pengő összeg erejéig terheli a gabonát-beszolgáltató gazdát. Ezzel a fuvardíj és egyéb költségkülönbözettel is megnövekszik az adógabona átvételi ára.

Ha már most a kormány által megállapított átvételi árhoz hozzászámítjuk a boletta három pengőnyi összegét, amelyet ugyancsak a gazda javára számítanak fel, úgy kiderül, hogy a buza átvételi ára budapesti átvételnél 11 pengőnél, a rozs pedig 7 pengőnél kisebb nem lehet, azoknál a gazdáknál pedig, akik szeptember 5-ig már bejelentették adóhátralékuk adógabonában való levonását, az átvételi ár nem lehet kisebb a búzánál 11.50 pengőnél, a rozsnál pedig 7.50 pengőnél. Ha ezt az árat összehasonlítjuk a mai tőzsdei árfolyamokkal, úgy nyomban látjuk, hogy az adóhátralék fejében befizetett gabonájáért a gazda 3 és fél—4 pengővel többet kap a helyi árért. Keres tehát a gazda már a pusztai átvételi áron és keres a szállítási és egyéb költségeknél beálló megtakarításon.

De még egy gazdakívánságot teljesít a kormány az új rendelettel. Felmerült ugyanis az a kérdés, hogy ha a buza és rozs ára későbbben emelkednék és így a kincstár valamikor drágábban értékesíthetné az adóhátralékok fejében beszolgáltatott gabonát, úgy ez a haszontöbblet kinek a javára essék? A gazdák természetesen azt kívánták, hogy ily esetben az előálló haszon szintén az ő javukra szolgáljon. Ezt a kívánságot teljesíti a kormány új rendelete, amikor kimondja azt, hogy ha később az adógabona értékesítéséből haszon merülne fel, akkor ez a haszon az adózók javára fog beszámíttatni az 1934-ik évi adóhátralék elszámolásánál.

Ezek a kedvezmények azonban csak az önként felajánlott buza és rozs után járnak, míg ellenben az adótartozás fejében lefoglalt gabona után csak a tőzsdei napi ár fog elszámoltatni, a teljes szállítási díj és költség levonásával. Ha azonban a gazda adótartozás fejében lefoglalt gabonáját szeptember

20-ig önként felajánlja az adóhátralékok lerovására, úgy a már lefoglalt gabona is a fentebb megjelölt magasabb átvételi árrban fog az illető javára elszámoltatni.

Minden józan gazda tehát saját érdekében cselekszik, ha ez előnyös feltételek mellett beszolgáltatja rendelkezésre álló gabonáját az adóhátralékok lerovása céljából. Mert így sokkal nagyobb értéket kap a gabonájáért, mintha az alacsony áron értékesítené és még ezen felül biztosítja magának az esetleges gabonaáremelkedésből később előálló hasznot. Jól tudja minden gazda, hogy a távoli helyeken ma a búzáért gyakran csak 6 és fél—7 pengőt, rozsert pedig 3—3 és fél pengőt kap a vevőtől. Mennyivel magasabb árban tudja értékesíteni az adóhátralékos gazda gabonáját, ha azt beszolgáltatja az adóhátralék fejében az államkincstárnak és ezen felül még mentesül a költséges adóvégrehajítás hátrányai alól is.

Balbó és az Azur-flotta

Ami szépség és báj az olaszföldön, az olasz hegyekben és tengereken — ami nagyság és erő a modern Olaszországban — ami tüz és művészet az olasz fajban van, azt mind összegyűjtötték és egy csokorba szedték hatalmas művészi törekvések, hogy a művelt világnak bemutatva kényszerítsenek mindenkét az elismerés zászlaját meghajtani. Ennek eszközeül felhasználták az újvilág legcsodálatosabb találmányát: a hangos filmet, mely mindenkinek érthetően szól, szemem vagy fülfon keresztül, szívhez és észhez egyformán. A címe pedig ennek az új, olasz filmgépezés legnagyobb alkotásának: Az égi hadsereg.

Egy eszményi és egy érzeki szerelem küzdelme adja a film megragadó cselekményét, melyhez páratlanul óriás méretű keret a hatalmas olasz repülőflotta, melyet most a legutóbbi és a világ érdeklődésének középpontjába állított megteremtője és vezetője Balbo, az új birodalom — a levegő minisztere. Az »Armata azzura« világhírű, szédítő manővereinek ritka látványosságai közepette látjuk a film hőseinek a szerelmében megtévedt repülőistánek bravurjait. Az égi és földi szerelmek két kiváló fiatal művésznő: Germania Paolieri és Leda Glória képviseli.

Az olasz repülőflotta hatalmas jelenetét rendezte Liberátii órnagy, aki Mussolini ajándékát az új Justice For Hungary-t Magyarországra hozta el. Ez a film az utóbbi évek legérdekesebb, legeredetibb és legszebb filmalkotása.

Bemutatásra kerül csütörtöktől a Vigszínházban.

ELÁRVEREZÉK

1933 szeptember 13-án délelőtt 11 órakor Debreczen Miklós utca 49. szám alatt gépekből és lakberendezésből álló ingóságokat. Dr. Tormássy végrehajtó.

Debreceni Helyi Vasut RT.

HIRDETMÉNY

Értesítjük a l. Utazóközönséget, hogy a folyó évi nyári időny alatt este 7 órától kezdve kiadott 20 filléres nagyverdei menettérty jegyek kiadását — mint azt ezeknek a jegyeknek az életbeléptetése alkalmával is közöltük, folyó évi szeptember hó 15-ével beszüntettjük. Folyó hó 16-ától, szombattól kezdve tehát ezek a 20 filléres menettérty jegyek nem kerülnek kiadásra.

Debrecen. 1933 szeptember 11. Az üzletgazgatóság.

TERMÉNYTŐZSDE

Határidőüzlet: Buza októberre 7.70—71, márciusra 8.85—88. Rozs októberre 5.05—07, márciusra 5.95—97. Tengeri májusra 7.66—67. Készruvüzlet: Buza: tisztal 77 kg 7.70—7.95, 78 kg 7.80—8.05, 79 kg

7.90—8.15, 80 kg 8.00—8.25, felsőfői-szai 77 kg 7.30—7.45, 78 kg 7.40—7.55, 79 kg 7.50—7.65, 80 kg 7.60—7.75. Rozs pestv. 4.50—4.60, egyéb rozs 4.55—4.65, tak. árpa I. 6.30—6.40, tak. árpa II. 6.10—6.20, sörárpa 9.00—10.00, zab I. 6.70—6.90, zab II. 6.50—6.60, tengeri 6.80—6.85, korpa 4.60—4.70.

A készruvászron buza 15—30, rozs 5 és zab 10 fillérrel olcsóbb, tengeri nem változott.

APRÓHIRDETESEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vaslag betűbű áll, valamint levelezési, házassági apróhirdetések és a kezdőszavak díja kétszeresen számítottak. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetők. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadónivalban hagyott címek csupán kiadónivalunkban, Debrecen, József királyi herceg ucca 1. szám (Bika bérház) tudhatók meg.

Levelezés

„MODELLÜZEM” szencziócsis olesó női kalapkirakatait okvetlen nézze meg. PIAC U. 26. Gambrius átjáró. 392. 10. 10-ig.

Hölgyeim!

Azon híresztelés, hogy a kiszolgálás nálam a legdrágább, nem való, mert áram: mosás-ondolás 1.40, tartós hullám 8 P-től. Ramminger hölgyfodrász, Szent Anna 12. 1900. 9. 6-ig.

Lacika és Zsuzsika, Pistike és Katka jó bizonyítványt Springer bácsi könyvesboltja tankönyvei után kapták. 1598. 10. 1.

Alkalmazást nyer nő

Kézileányokat és gyakorlott segédleányokat felveszek. Anya kalapszalonn, Csapó u. 1. 1452. 10. 1.

Mosni,

vasalni olcsón házakhoz megyek. — Váradiné, Aranv János u. 40. 114

Uri

helveken szolgált, főzni tudó bejárónő felvétetik. Piac 59. Orvosnál.

Bejáró

főzéshez értő mindenest vagy szakácsnőt 15-ére felveszek. — Nagyerdő. Kardos u. E. 179

Varródaiba

tanulóleányt felveszek. Széchenyi u. 35., keresztútjélet. 511

Suche

deutsches Fräulein zu einem sieben jährigen Mädchen. Die Beschäftigung dauert im Mittag 12—1/2. Gyöngyvirág ucca 2. 514

Küfütőleányt

azonnali belépésre felveszek. Fehérmegyer Halvan u. 34. 542

Hosszú

bizonyítvánnyal rendelkező, szolid, gyermek-szerető mindenest leányt keresek 15-ére. Danzinger Zoltán. Kerekes Géza u. 20. 523

Kezdő

irodakisszonyt felvétetik Fohn fatelep, Külsővársártér 18. 558

Bejárónőt felveszek reggeli órára. 9 órától jelentkezhetnek Ferenc József 28. II. 11. 527

Leányt

kifutónak felvesz Hungária kézimunkaház, Piac u. 66. 545

Főzötudó

mindenest jó bizonyítvánnyal szeptember hó 15-re felveszek. Kigyó 45. 535

Alkalmazást keres férfi

Jómegjelenésű középiskolát végzett fiatalember több nyelven beszél, bármilyen állást vállalna. Cim a kiadóban. 521

Alkalmazást nyer férfi

Könyvü állandó kereset! Jómegjelenésű férfiak, hölgyek tűzifa, szén eladásához ügyökökként felvétetnek. Fatelep, Hunyadi u. 21. 226. 10, 10

Figyelem!

Szorgalmas munkával megélhetését biztosítja, intelligens férfi vagy nő kezdőket betanítunk, szaktudás nem szükséges, első napokban keresethez juttatjuk és egyhavi eredményes működés után fix fizetést nyújtunk, személyes jelentkezés okmányával, melyekből eddigi működését megállapíthatjuk, szervezési irodában, Ferenc József út 72. I. em. délelőtt 10—12-ig. Telefon 22—29. 469

Faszakmában

jártas férfit telpfelügyelőnek alkalmaz a Fajonar, Salótram 5. 182

Könyv-

és papirkereskedősegédet vagy kiszolgáló leányt kíségitőnek azonnal felvesz „Méliusz” könyvkereskedés. 548

Cipészsegédek

és ragasztó felvétetik. Bagdi cipőüzem, Miklós ucca 11. 538

Garaclával

rendelkező, négy polgárit végzett altisztet keresünk inkasszó céljaira. Piac u. 72. I. emelet d. e. 9—12-ig 544

Cipészsegédek vegyes munkára felvétetnek. Létai ucca 64. Tegláskert. 503

Ügyökött

szikvizgyárba felveszek ki dolgozott már. Márkus Jenő, Böszörményi út 3. 506

Faeladáshoz

jártas ügyökött felveszek. Ispótlály u. 19. 509

Házmeesterpár

kerestetik szép lakásba. Nyugdíjas altiszt, ki nyugdíjából él, nem jár el munkára. Rákóczi 30. 515

Cipészsegédek

férfi és női munkára felvétetnek, zicere is. Vár u. 2. 524

Küfütőtű

felvétetik. Fűvészkeret ucca 14. 560

Ügyes

küfütőtű felvétetik. — Szent Anna u. 36., fűszerüzlet. 559

Középszkolát

végzett gyakornok fiút azonnali belépésre fix fizetésre felvesz Del-Ka 516

Rádió

2+1

küfütő, azonnali eladó. Nyil u. 135. A.

Oktatás

Progress

Nyelviskolában. Piac 49. német, francia, angol nyelvtanítás. Okleveles nyelvtanár. 1391. 9. 30.

Latin,

német, görög szakos bl. oktatást vállal, esetleg ellátásért. Cim a kiadóban. 431

Tante Hanna

játszóóthona megnyílt, Simonffy u. 32. 495. 9. 17-ig

Deutsches

Spielheim Tante Hanna wiedereröffnet. — Simonffy u. 32. 496. 9. 17-ig

Lakásért

V. éves tanítóképzés elemista vagy polgárista tanítását vállalná. Cim: Kollégium kapusa 520

